

וטהר לבנו

זיכרונות וזיכרונות

ויצא

תורם העלונים יהודי יקר בנש"ק

ביקש לפרסם סגולה נפלאה, שממנה נושע רבות בחייו
שכדאי להתפלל (או ע"י שליח)

על קבר: רבי חיים בן משה אבולאפיה זצ"ל

הקבור בטבריה ליד ר מנחם מענדיל בן משה ויטעפסק בעל פרי הארץ,

ולהבטיח שכשתהיה הישועה לפרסם זאת בזכות הצדיק.

והוא גם שלח שליח במקומי שמתפלל בקבר רבי חיים אבולאפיה

שאזכה לתרומה להדפסת ספרי בס"ד בקרוב, וכשאזכה אפרסם זאת בשמחה רבה.

ד"ר אהרן קרפ א"ט אפרסם כי הספרי מיוסף מאזר לי כולם למיין ומצום סוגיות
ואימנו המורה מצפה למחור שיטא ג'הצית סגולה ול'האזכיר ה
ויצא

עזור והשתתף בהדפסת מהדורה חדשה של ספרי "וטהר לבנו"

שמרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי מעיד

"מעורר מאוד"

ליראת שמים, למידות טובות, וללימוד תורה

ומרן שר התורה, בקבלתו הספרים שר כמה פעמים בהתלהבות:

"וטהר לבנו בתורתך ודבק לבנו במצוותך ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך"
נוסח שלא נמצא בסידורי התפילה ובמקורות

וטהר לבנו - 6 כרכים לחיזוק וזיכוי הרבים

לתרומה והנצחות, ולדמי קדימה כ 150 ₪ לסט, אנא פנו :

יוחנן ריינר 0527120333 106855@gmail.com

וטהר לבנו – ויצא

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, ויפגע במקום

שידוכין, זה מספיק הגנה מפני הטומאה של חוץ לארץ וטומאת חרן (ולבן).

אבל ברגע שהגיע יעקב אבינו לחרן, מיד הרגיש את הטומאה באוויר, וזה עוד לפני שפגש את לבן, אלא עצם עזיבתו את ארץ ישראל והגעתו לארצות טומאת העמים, וגם עצם התקרבותו ללבן כבר הרגיש טומאה עצומה וקשה מנשוא, **לכן** החליט שכנגד יצר הרע עוצמתי כלבן וטומאת העמים צריכים הכנה עם כל הכלים והנשק, ולכן רצה והשתוקק להוסיף גם תפילה במקום קדוש מקום שהתפללו אבותיו.

ומסופר על הגר"א שפעם היה צריך לצאת מחוץ הבית שלו לרחוב לכן הוא למד 13 פעם את פרק ב' של "מסילת ישרים" ורק לאחר מכן הרגיש מוכן לצאת לרחוב.

ללמדנו, שעלינו החובה להתנהג כיעקב וללכת בדרכיו, כי אנו חיים בדור שבו הניסיונות שווים לנכתב בעבודה זרה "תחת כל עץ רענן", וכל אחד מוציא עבודה זרה מחיקו ומחבקה ומנשקה, עד כדי כך שראיתי אינסטלטור בבור ביוב שמקקים מעופפים עליו והריח דוחה והוא שקוע בשלו, בעבודה זרה של ימינו הסמרטפון, לכן בחובותינו להשתמש בכל הכלים והנשק - תורה תפילה ומצוות הכל יחד, מול הטומאה הגדולה והזמינה רח"ל, וב"ה נצליח ברצון אמיץ וסייעתא דשמיא אמן ואמן.

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה

וייתכן שעשוי חשב וידע ששם נטמן יעקב, אבל פחד להתקרב למקום קדוש שמא יתפס גם הוא בקדושת המקום, ואולי גם הוא יחזור בתשובה, **כי** עדיין היה צרוב לו בתודעה שיעקב ניסה לצאת בעודו עובר בפתחי בית המדרש, ואילו הוא עשוי נמשך לפתחי עבודה זרה, וזה עוד קודם שניתן בו יצר הרע, כי כפי שכתבתי בפרשת תולדות יש כוח עצום לפתחים בין לקודש ובין לטומאה.

לכן עשוי בעצמו לא התקרב, וגם לא שלח לשם את אליפו שלא יתחזק ויחזור בתשובה, כפי שמצאנו בשלוחי שאול שנשלחו ללכוד את דוד כשהיה אצל שמואל בנויות, שכל השלוחים התחזקו בנבואה, וגם שאול בעצמו שבסוף הלך בעצמו גם הוא התנבא, כי כולם נדבקו בקדושת המקום.

ודק לבית הוריו שלח את אליפו שאולי שם יגיע יעקב להיפרד מהוריו, כי שם היו גם נשוי שעבדו עבודה זרה ולכן המשיכה שם הייתה כביכול מאוזנת בין קודש לטומאה, ובכל זאת זה השפיעו שאליו הסכים לא לרצוח את יעקב רק לגזול אותו.

ללמדנו, מה גדול ההשפעה שיש למקום קדוש, שלמרות השנאה העצומה שהייתה לעשוי אל יעקב שגבר על אהבתו לאביו יצחק עד כדי כך שכבר המתין שאבא ימות שזה חוסר כיבוד אב חמור, בכל זאת העוצמה של מקום קדוש עלה על הכל!!!

ולכן ניזהר מאוד מזלזול בקדושת בית כנסת ובית מדרש, שלא נדבר בהם דיבורים אסורים ומחשבות טמאות, אלא רק נתחזק ונתקדש מהם ובהם, וגם את בתינו נשמור בקדושה וחס ושלוש לא נביא תועבה לביתנו, וגם את גופינו נהפוך למקום קדוש, שלא נחשוב מחשבות רעות ולא נראה כל דבר האסור, כך נצליח להתעלות ולגרום קדושה לכל יוצאי חלצינו אמן ואמן.

יציאת צדיק מהמקום עושה רושם

שהתפעל איך יתכן שיעקב אבינו שהיה טמון 14 שנה בישיבת שם ועבר ומתבודד משאר בני האדם בכל זאת יציאתו הורגשה אפילו אצל עשוי, ואכן עשתה רושם אפילו על עשוי, שהתפעל מאוד מכוחו העצום של צדיק על בני אדם ועל כל העולם!!! ולכן חשב עשו לחזור בתשובה.

ולא לשכוח שעשוי הרשע למרות כל העבירות שלו ולמרות שכפר בשכר ועונש כפי שהבאתי מהמדרש בפרשת תולדות, בכל זאת מדהים הדבר שהייתה לו אמונה שלימה בברכת צדיק זקן שכבר עיניו כבו מראות, והתחנן ובכה ליצחק אביו שיברך גם אותו. **עד** כדי כך עשו האמין כחסיד כנוע לרבו הגדול שכל מילה של צדיק הוא מקבל בהתרגשות ובאמונה תמימה!!!

במקום שהתפללו בו אבותיי ואני לא התפללתי בו?

לו להשתוקק למקום בו אביו הקדוש יצחק התמסר לשחיטה באהבה!!!! **למה** לא מוזכר ההשתוקקות זו, למה נתפס רק לעניין של תפילה???

אלא יעקב אבינו רצה להתחבר במעשה למעשי אבותיו, וידע שרק על ידי תפילה הוא יתחבר למעשי אבותיו, כי

כתב רש"י, על פי הגמרא סנהדרין ז"ה עמוד ב' שיעקב הגיע לחרן, אבל אז חשב איך ייתכן שעברתי במקום שהתפללו בו אבותיי ואני לא התפללתי בו? לכן רצה לחזור חזרה, וכיון שהרהר לחזור – היה לו קפיצת הדרך והגיע למקום, ומיד התפלל שם ערבית.

דק נבין איזה תפילה מרגשת הייתה לו, איזה תפילת ערבית התפלל כאשר הגיע בנס של קפיצת הדרך למקום קדוש זה, מקום שאבותיו התפללו מקום שחפץ כל כך להתפלל בו, **אבל** בכל זאת תמוה איך בתחילה יעקב עבר ולא התפלל שם, וכי מה סבר בתחילה?? ולמה בסופו של דבר חזר בו???

וייתכן שיעקב אבינו סבר שהיות ולמד 14 שנה בהתמדה עצומה בלי שינה, וגם הוא הולך במצות כיבוד הורים ולצורך מצוות

ללמדנו, שעלינו החובה להתנהג כיעקב וללכת בדרכיו, כי אנו חיים בדור שבו הניסיונות שווים לנכתב בעבודה זרה "תחת כל עץ רענן", וכל אחד מוציא עבודה זרה מחיקו ומחבקה ומנשקה, עד כדי כך שראיתי אינסטלטור בבור ביוב שמקקים מעופפים עליו והריח דוחה והוא שקוע בשלו, בעבודה זרה של ימינו הסמרטפון, לכן בחובותינו להשתמש בכל הכלים והנשק - תורה תפילה ומצוות הכל יחד, מול הטומאה הגדולה והזמינה רח"ל, וב"ה נצליח ברצון אמיץ וסייעתא דשמיא אמן ואמן.

כתב רש"י "יציאת צדיק מהמקום עושה רושם", ולכן למרות שכבר כתוב בסוף הפרשה הקודמת שהלך לחרן, בכל זאת מודגש גם כאן שיעקב יצא, **ומקשים** המפרשים למה דווקא כאן - ביציאת יעקב נכתב מושג זה, הרי קדם לזה גם יציאת אברהם ושרה ויצחק ורבקה, מה מיוחד דווקא ביציאה זו?? **והנה** יש המבארים שהסיבה שנכתב שידוכיו של עשוי בין הליכתו של יעקב המופיעה בפרשה הקודמת ליציאתו הכתובה בפרשה זו, כי יעקב ניצל את פרק הזמן שעשוי היה עסוק בחתונות שלו, וניצל זאת ויצא ממחבואו והלך לחרן.

ונשאלת השאלה אם כן איך גילה זאת עשוי, והזדרז לשלוח את אליפו להורגו?? **ונראה** שלכן מודגש **יציאת צדיק מהמקום עושה רושם**, למרות שיעקב היה **טמון** בבית מדרש 14 שנים, ולא הסתובב בין אנשים.

דק שעדיין קשה, למה לא פחד ללמוד תורה בישיבת שם ועבר, הרי עשוי יכול היה לנחש בקלות שהמקום הראשון שיעקב יכול להיטמן זה בבית מדרש של שם ועבר???

ללמדנו, מה גדול ההשפעה שיש למקום קדוש, שלמרות השנאה העצומה שהייתה לעשוי אל יעקב שגבר על אהבתו לאביו יצחק עד כדי כך שכבר המתין שאבא ימות שזה חוסר כיבוד אב חמור, בכל זאת העוצמה של מקום קדוש עלה על הכל!!!

ולכן ניזהר מאוד מזלזול בקדושת בית כנסת ובית מדרש, שלא נדבר בהם דיבורים אסורים ומחשבות טמאות, אלא רק נתחזק ונתקדש מהם ובהם, וגם את בתינו נשמור בקדושה וחס ושלוש לא נביא תועבה לביתנו, וגם את גופינו נהפוך למקום קדוש, שלא נחשוב מחשבות רעות ולא נראה כל דבר האסור, כך נצליח להתעלות ולגרום קדושה לכל יוצאי חלצינו אמן ואמן.

בסוף פרשת תולדות הבאתי מדרש שאמר רבי יהושע בן לוי, רצה עשוי לחזור בתשובה והתחנן עם "מחלת", ללמד שמחל לו הקב"ה על כל עוונותיו, **ותמהנו** מה קרה שפתאום החליט עשוי אחרי שנים של ניסיונות של אביו יצחק וגם מצד אחיו יעקב להחזירו בתשובה וללא הועיל, מה קרה פתאום לעשוי שהחליט לחזור בתשובה???

וכי מה התחדש לעשוי יותר מאשר היה לו קודם שעורר אותו לחזור בתשובה??

ואולי, "יציאת צדיק מן המקום עושה רושם" זה מה שהרגיש עשוי הרשע, וזה מה שהדהים אותו ועורר אותו לתשובה,

יש לתמוה, וכי **למקום שהתפללו אבותיי** רק לדבר זה היה לו להשתוקק להגיע ולהתפלל, הרי בהר המוריה היה לו שם בפשטות הרבה יותר עוצמה רוחנית מתפילת האבות!!!

שהרי בהר המוריה זקנו אברהם מסר נפש **שעקד שם את יצחק בנו יחידו** שציפה לו עשרות בשנים עד שנולד, וכן היה

וטהר לבנו – ויצא

זכמו שראיתי שכתב האדמו"ר השר שלום מבעלזא זצ"ל בפסוק **"ויקרא אברהם שם המקום ההוא: ה' יראה"**, שהקב"ה יקבל את תפילת ישראל כשיתפללו במקום הזה.

ועל ידי התפילה - תפילת ערבית שתיקן יעקב אבינו והתפלל אותה במקום העקידה, הוא הצטרף לתפילת אבותיו, וכך הוא גם התחבר לעקידה דרך עולם התפילה.

נלמד מזה את כוחה של תפילה שהיא נתפסת כמרכז אצל האבות הקדושים מעל למעשה העקידה, ובתפילה בהתחדשות ובהשתוקקות נתחבר לתפילת אבותינו הקדושים, ותפילותינו יעלו לרצון לפני בורא עולם, שיקבל תפילתנו באהבה וברצון, וראו כוח רבותינו הקדושים בעלי המשנה שתיקנו את סידור התפילה וכך מתחברים אנו לתפילת האבות הקדושים.

ויצא יעקב

וכל כך למה?? והתשובה היא שיעקב אבינו לפני שהתעסק בנישואיו, היה חשוב לו ללמוד 14 שנה בהתמדה עצומה, **וכל** זה בכדי להתקדש לפני שמקימים בית יהודי, כי רק ככה נוצרים **שבטי קה עדות לישראל**, משפחה מושלמת של ילדים צדיקים ומושלמים.

ונלמד מזה שגם עלינו להתקדש על ידי סור מרע ושמירת העיניים והמחשבה, ועשה טוב שנתחזק בלימוד התורה ונתפלל בכוונה ובשמחה ובהתעוררות, וככה נקים וגם נקיים בית יהודי קדוש, וככה נגדל ילדים צדיקים, וחס ושלום שלא נהרוס חלילה את משפחתנו, וגם אם כשלנו מיד קום כגבר ושקם ונבנה את עצמך ואת משפחתך, רק חזק ואמץ.

ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש

ולכאורה אם יעקב נעצר ולא יכל להמשיך מדוע היה צורך גם שתשקע השמש לפני זמנה?? **אלא** ייתכן שהיו 2 שלבים, **שלב ראשון** שיעקב לא הצליח להמשיך בדרכו בגלל המחסום, **אבל** זה לא הספיק כי מזה יעקב לא היה מבין שעליו לישון במקום.

ולכן הגיע השלב השני שזה שקיעת השמש קודם זמנה, כך הבין יעקב שה' לא רק מעכבו מללכת אלא גם רוצה שהוא – יעקב יישן במקום.

ואכן מסביר הבעל שם טוב הקדוש (וכן כתוב באור החיים, וקודם להם בספורנו) שלא הכוונה כפשוטו ש"אילו ידעתי לא הייתי ישן במקום", אלא אילו הייתי יודע הייתי עושה יותר הכנות לשינה מיוחדת שכזו, **וטוען** הבעל שם טוב שאם אדם מקבל הארה רוחנית עליו להתבונן אחריה האם הוא היה ראוי לכך?? האם הוא עשה את כל ההכנות הנדרשות להארה זו.

וזה בדיוק מה שיעקב עשה אחרי ההתגלות, הוא פשוט עשה חשבון הנפש האם התכוון לה כראוי?? **ויתכן** שמטרת הבדיקה היא לדעת איך נגרום לעצמנו שוב לזכות בהארה.

ללמדנו, שאנחנו חייבים להתבונן בכל מצב שבחינו ולחזור לדעת את רצון הבורא מאתנו, ותמיד לחיות בבדיקה על מצבינו ועל שלמותנו, וכפי שאמר הבעל שם טוב שאפילו אחרי הארות גדולות אין כאן רק מקום לשמחת הלב על הזכייה הגדולה שנפלה בחלקנו, אלא חובה עלינו לפעול כדרכי אבותינו הקדושים - לחקור ולהתבונן האם אכן היינו ראויים לכך, והאם ההכנה שלנו לכך הייתה מושלמת ומספיקה או חסרה, וכך אנשים צומחים!! וכך אנחנו מטפסים לעוד הארות כי אנחנו הופכים את ההזדמנויות שקיבלנו לחלק מעמלנו, וזה מגביר את תדירות הארות וההתעלות הגדולה.

וישכב במקום ההוא

אברהם ואז הקב"ה התגלה אליו בנבואה, ובפשטות שם אברהם אבינו לא נשכב, כמו יעקב שהכין את עצמו לשכיבה, ולמה כאן יעקב הכין את עצמו לשכיבה??

וגם כתוב במדרש אמר רבי יוחנן: **"וייקץ יעקב משנתו"** – ממשנתו ולימודו קם, שאכן גם בלילה זה למד תורה כהרגלו, אז למה היה חשוב שישכב דווקא, הרי גם כאן נרדם תוך כדי לימוד כהרגלו, למה בכל זאת שינה מהרגלו ושכב??

ואולי הכוונה שגם אחרי החלום יעקב המשיך ללמוד בחלומו כהרגלו, ולכן כתוב וייקץ ממשנתו.

אלא נראה שכאן יעקב עשה הכנות לקראת ההתגלות, וכפי דברי הספורנו והבעל שם טוב במאמר הקודם, **ולכן** דווקא נשכב, כי בזה היה עניין גדול יותר מאשר להירדם על הסטנדרט כביכול, וכפי שיבואר במאמר הבא.

למעשה העקידה אין שייכות שהוא יוכל להתחבר ולהצטרף.

וייתכן עוד, **שעיקר נקודת העקידה היה בתפילה** שהייתה לאחר העקידה, שאברהם ויצחק התפללו ששחיתת האיל תהיה בדיוק כמו שחיתת יצחק, ושבואר עולם יזכור לעם ישראל את זכות העקידה ובזכות העקידה יביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה, וכוח התפילה המשיכו האבות לדורות.

כתב רש"י בפסוק **"וישכב במקום ההוא"** – שההוא זה לשון מיעוט, שרק באותו מקום שכב, אבל י"ד שנים שלמד ושימש בישיבת עבר לא שכב בלילה, שהיה עוסק בתורה. **ולמרות** שאביו ואמו שלחו אותו בגיל מבוגר 63 להתחתן, בכל זאת יעקב אבינו התעכב עוד 14 שנה.

כתב רש"י שרק שם שכב לישון אבל במשך 14 השנים הקודמות לא שכב לישון אלא למד בהתמדה ביום ובלילה, ונשאלת השאלה אם כך מדוע דווקא במקום שהתפללו אבותיו דווקא שם הלך ושכב לישון ולא למד כדרכו?? **ובפרט** שכתוב **במדרש רבה פס"ח** שגם כל 20 שנה שהיה אצל לבן גם שם לא שכב לישון, אז מתוך 34 שנים שלא נשכב לישון דווקא במקום קדוש מקום שהתפללו אבותיו ומקום העקידה דווקא שם הוא נשכב לישון??

וגם כתוב בגמרא סנהדרין צ"ה ב' שאחרי קפיצת הדרך והתפילה רצה יעקב להמשיך לחרון, אמר הקב"ה: צדיק זה בא לבית מלוני ויפטר בלי לינה?? **מיד** כיסה בורא עולם את האור והקדים את החושך קודם זמנו, בכדי שיעקב יישן במקום,

ולכאורה מאיפה ידע יעקב שזו כוונת בורא עולם, אולי כוונת בורא עולם שילמד שם או יתפלל שם כל הלילה כפי שהיה נוהג עשרות בשנים?? **ועוד** פלא שכהקיצ משנתו אמר, **"ואנכי לא ידעתי"**, ומפרש רש"י אילו ידעתי לא ישנתי במקום קדוש כזה, **ולכאורה** איך יאמר כך נגד רצון ה' שיישן בבית מלונו??

אבל ייתכן לתרץ על פי המדרש רבה פס"ח, שביאר לשון **"ויפגע"** כפשוטו, שיעקב רצה להמשיך ממקום המקדש לחרון, ואז כל העולם כולו נעמד מולו כמין כותל ולא איפשר לו להמשיך ללכת.

כתב רש"י שדווקא במקום ההוא ישן יעקב אבינו אבל במשך 14 שנה שלמד תורה בישיבת שם ועבר שם יעקב אבינו לא ישן, **ולכאורה** הדברים תמוהים מאוד שהרי האומר שבועה שלא אשן 3 ימים מלקים אותו על שבועתו כי זה לא שייך במציאות, ואם כן איך ייתכן שיעקב אבינו לא ישן 14 שנה??

והתירוץ בפשטות כמקובל לתרץ, שבמשך 14 שנה יעקב לא **נשכב לישון** אלא כמו שרגילים לומר על המתמידים הגדולים - הוא נרדם על הסטנדרט, ורק כאן לאחר 14 שנה יעקב כן נשכב לישון, כפי שמתואר בפסוקים.

וקשה, שגם אם בורא עולם רצה להתגלות אליו בחלום הלילה, למה עליו לשנות מהרגלו ולשכב, שימשיך להירדם על הסטנדרט כהרגלו להירדם מתוך לימוד בלי שכיבה??

והנה אצל אברהם בברית בין הבתרים הקב"ה הפיל עליו **פתאום תרדמה** ככתוב **"ויהי השמש לבוא ותרדמה נפלה על**

וטהר לבנו - ויצא

ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו - עבודת השכיבה, סידור האבנים

ויעקב לקח את האבנים הללו כי רצה להמחיש לעצמו את עקידת יצחק על גבי המזבח, וכאילו הוא עצמו גם נעקד, ואולי לכן שם דגש לשים אבנים תחת ראשו וסביב הראש, כי שם זה מקום השכיחה.

ובתוספות חולין צא כתב שפשוטו, לקח אבן אחת מאבני המקום ואותה עשה מצבה, **ואולי** רק את האבן שעליה הניח את ראשו אותה עשה למצבה, ולא את שאר האבנים ששם סביב ראשו.

ולא פלא שיש בהמחשת השכיבה הזו עבודת השם, כי המחשה חשובה היא ביותר ביהדות, כמו "**חייב אדם לראות עצמו כאילו יצא ממצרים**" וכפי שכתבנו בפרשה הקודמת בשם ספר **מליץ יושר** שכתב שיעקב אבינו בעצמו בישל את העדשים ביום פטירת אברהם אבינו ולא נתן לאמו שתבשל עבורו, למרות שיעקב היה איש תם יושב אהלים ואם כן מה לו ולבישול???

אלא התשובה היא, כי יעקב רצה להמחיש ולהשריש לעצמו בהמחשה מעשית את המושג גלגל חוזר בעולם - את "**יזכיר לו את יום המיתה**".

פחדו של יעקב - המשך

4 צורות, **אריה כרוב נשר ואדם**, והאדם שם הוא בצורתו של יעקב אבינו. **ולכן** חלק מהמלאכים טענו איך ייתכן שיצור קדוש כזה נשכב וישן?? ולכן רצו להזיק לו, ועל כן יעקב אבינו מצדו השתדל לשים הגנה מסביבו דווקא סביב הפנים.

ולמרות שמלאכים לא מפריע להם מחיצה של אבן, **בכל זאת** אבנים אלו קדושות היו, שהם "**אבני עקידת יצחק**", שאפילו המלאכים מהשמיים בכו בדמעות כשראו את מעשה העקידה, **ולכן** היה בכוחם של אבנים קדושות אלו שימשו כהשתדלות והגנה ראויה מפני המלאכים שהציצו בו ורצו להזיקו, כי מיד שראו את אבני העקידה נזכרו בקדושת האבות, ובעוצמת העקידה.

ויקח מאבני המקום וישכב - המשך

מבאר זאת שהיה כאן פיקוח נפש מהחיות, **ועדיין** צריך עיון שעל האבן שעליו הניח את ראשו לא שייך בזה התשובה של פיקוח נפש, **כמו** כן קשה שאם לא הקיף כל גופו אין כאן הגנה מפני פיקוח נפש??

אבל על פי דברינו הכל מתורץ ב"ה, כי יעקב לא היה צריך לשכב כי כבר התרגל להירדם על הסטנדרט כביכול, וכאן נשכב רק לשם שמים בלבד כי רצה להתכונן כראוי לגילוי ה' והנבואה. **ולכן** דווקא השתמש באבני העקידה להמחיש לעצמו את העקידה וכאילו הוא מוסר את נפשו. **ועל** כן אין כאן מעילה ואין כאן שימוש הדיוט, אלא יש כאן המשך העקידה והמשך הקדושה, וממילא כל שימוש באבני המקום היה לצורך שימוש קודש שעשה, וזאת מלבד האמור תחילה שחלק מהמחשת העקידה היה להקיף את הראש והצוואר מקום השכיחה באבני העקידה.

ללמדנו, שעל האדם להמחיש לעצמו כל הזמן בפעולות ובמחשבות תחושת קידוש השם ולנסות להתחבר במעשים לקדושת אבותיו, וגם נצייר לעצמנו בק"ש כרבי עקיבא שכל ימיו היה מצייר ומשתוקק מתי יקיים בכל נפשך אפילו נוטל את נפשך!!!

ויצא יעקב מבאר שבע - דרך ב'

ועל זה ראיתי ששואלים מהיכן לגמרא שדווקא על 14 שנים של החתונות נענש, אולי להיפך שעל 14 שנות תורה הוא נענש ולא על 14 שנות חתונה?? הרי הוא נצטווה על ידי שני הוריו להתחתן וקיים בזה מצוות כיבוד אב ואם, ואילו ללמוד תורה במשך 14 שנה לפני צאתו לחרן עשה זאת בלי ציווי הוריו, ולכאורה בגלל זה הוא התעכב מקיום מצוות הוריו?? **ועי' חת"ס**.

ונראה לתרץ, שכשיעקב למד בבאר שבע בישיבת שם ועבר, ההורים הרגישו אותו כל רגע וזה היה להם הכבוד הגדול ביותר, ואין כאן מקום לעונש, אדרבא הוא כיבד אותם כל רגע והם הרגישו זאת כאילו הוא בבית בבאר שבע איתם ולשירותם, וגם הבינו שכך הוא מתכונן כראוי לקיום מצוותם להתחתן ולהקים את עם ישראל.

יש לעיין אם אכן יעקב אבינו הבין שבורא עולם רוצה שהוא יישן שם **כאמור קודם**, מדוע יעקב שם אבנים למראשותיו, הרי בורא עולם הזמינו לישון וכי מה יש לו אם כן לפחד מחיות ומזיקים **נדברי רש"י**!! **ועוד** קשה למה רק סביב ראשו ולא סביב כל גופו, וכי חיות לא מסוגלות לפגוע בליבו וכדומה?? **וגם** צריך עיון שאם שם אבנים רק סביב ראשו כמרוזב סביב - **נדברי רש"י**, איך אם כן בדיוק התחיל הוויכוח בין האבנים כמתואר בגמרא **חולין צ"א ב' "עלי יניח צדיק את ראשו"** הרי הוא לא הניח ראשו על האבנים הלוא הם היו רק סביב לראשו??

ונראה שאכן שם אבנים גם ככרית וגם כהגנה מסביב לראשו וכפי שיתבאר עניינם בסמוך, ולכן רבו האבנים עלי יניח צדיק ראשו. **ועניין** השינה על האבנים ככרית, כי יעקב רצה לקחת את אבני המזבח שיצחק אביו נעקד עליהם, **ואכן כך מצאתי ב"ה בדעת זקנים של בעלי התוספות, והמקור מהילקוט**.

ואולי לכן כתוב שלקח "**מאבני המקום**" ולא כל אבני המקום, כי בחר רק את האבנים ששימשו למזבח לעקדת יצחק, ובהמשך יבואר ב"ה למה היה צורך להקים כל פעם מחדש את המזבח.

למרות שיעקב רצה לשכב במקום ההוא דווקא, כי רצה להמחיש לעצמו את עקידת יצחק, בכל זאת הוא גם הניח אבנים מסביב לראשו, ומלבד ההסבר הקודם ע"כ כאמור, מצאנו גם את הסברו של רש"י שכתב שיעקב חש פחד ועשה לו כמין מרזב מפני חיות רעות, **ולמרות** שהקב"ה הזמינו לישון שם, בכל זאת הוא עשה השתדלות להגן עליו ופחות להסתמך על ניסים, והקפיד על סביב הראש כי שם הרגיש את עיקר הסכנה, כי לפעמים אדם חש בסכנה, **ואכן כתוב במדרש רבה ס"ח שמלאכים באו והציצו בפניו של יעקב בשנתו ורצו להזיק לו**.

והטעם שרצו להזיקו, כי ראו את פניו כשישן, **ונדהמו!!** כי זה הדמות שיש במרכבה העליונה של בורא עולם בשמים שיש שם

כתוב בילקוט, שהאבנים שלקח יעקב היו אבני מזבח של נח ושנעקד עליו יצחק, **והקשה בספר זית רענן**, איך שכב עליהם יעקב הרי זה מעילה בהקדש?? **ותירץ** שלא שכב ממש עליהם אלא עשאן כמין מרזב.

ממשיך החתם סופר שו"ת אורח חיים סימן מ' **ומקשה** איך יעקב לקח מאבני המקום ששם מראשותיו ואחר כך עשה אותם מצבה, הרי אסור להשתמש לבית המקדש במה שהדיוט השתמש בו קודם?? **ותירץ** שהיות והם היו הקדש מהקודם כאמור **בילקוט** לכן הם לא נאסרו על ידי התשמיש של יעקב, כי אין אדם אוסר דבר שאינו שלו.

ומתפלפל החת"ס שם שאם אכן ידע יעקב שהם אבני מזבח ואכן שכב עליהם ממש למה אכן אין כאן מעילה?? **והחת"ס**

ללמדנו, שעל האדם להמחיש לעצמו כל הזמן בפעולות ובמחשבות תחושת קידוש השם ולנסות להתחבר במעשים לקדושת אבותיו, וגם נצייר לעצמנו בק"ש כרבי עקיבא שכל ימיו היה מצייר ומשתוקק מתי יקיים בכל נפשך אפילו נוטל את נפשך!!!

כתב רש"י כאן בשם המדרש: לא היה צריך לכתוב אלא וילך יעקב חרנה ולמה הזכיר יציאתו, אלא מגיד שיציאת צדיק מן המקום עושה רושם.

ומקשים המפרשים הרי גם קודם לכן היו צדיקים שיצאו ממקומם ולמה הוזכר הדבר דווקא אצל יעקב?? ולעיל תירצנו זאת.

אבל בשבת (תולדות) התחדש תירוץ נוסף, שהרי יעקב אבינו נטמן 14 שנה בישיבת שם ועבר ועל שנים אלו לא נענש, ורק על 14 שנים שהתחתן עם רחל ולא על 6 השנים שהתעכב לפרנסתו ועל 2 בדרד, עליהם יעקב נענש באובדן בנו יוסף 22 שנה מחייו - **ע"פ הגמרא** מגילה ט"ז - י"ז.

וטהר לבנו - ויצא

ולכן דווקא כאן התחדש שיציאת צדיק מהמקום עושה רושם **אפילו על צדיקים**, שכל עוד שלמד בארץ ישראל אפילו שהיה טמון בישיבה ולא הגיע להוריו בכלל, בכל זאת הם הרגישו אותו אפילו בלי לראות אותו, אבל ברגע שיצא, עצם יציאתו אפילו שלא ראו את זה, בכל זאת גם הוריו הרגישו זאת כי יציאת צדיק מהמקום עושה רושם.

ללמדנו, שקדושת האדם במקום משפיע על כל משפחתו בין רואים בין לא רואים, שכשהאבא או הבן מתקדש זה משפיע לכל המשפחה וגם משרה אווירה של קדושה בבית, וחלילה להיפך, עבירות שעושה האבא או הבן וכד' זה משפיע טומאה לכל המשפחה, ומשרה אווירה של טומאה אפילו שלא רואים את העבירה וגם לא יודעים ממנה, לכן נתחזק מאוד להתקדש כי כך נשפיע על כל המשפחה וזה רושם טוב ומעודד קדושה, וחלילה לא להיפך, חיזקו ואימצו רק קדושה ולא טומאה ח"ו!!

אם יהיה אלקים עמדי והיה ה' לי לאלקים

אבל עדיין צריך עיון מה בדיוק ההתניה של יעקב, וכי הוא עושה תנאים לבורא עולם אם יתן לי אתן לו??? מילא בעניין המעשרות שנדר זה מובן, כי אם אין לו ממה לתת ברור שלא יוכל לתת מעשרות, **אבל** בעבודת ה' מה משמעות התניה זו??? ומה מטרת התניה זו??

אלא נראה שיעקב פחד מהשהות אצל לבן הרשע, שמא יפול חלילה ברוחניות, לכן אמר, אם אכן אקבל את כל צורכי בבית לבן לא מתוך רחמים ולפנים משורת הדין, **אלא שגם במידת הדין יסכימו שמוגיע לי פרנסה וכל צורכי**, אם כן ממילא זה מוכיח שאני צדיק גמור, ובכלל צדיק גמור כלול שזכיתי להגיע גם לדרגה הגבוהה לעבוד את בורא עולם בדרגה של יראת הרוממות ויראה מגדלותו העצומה ה' וכאמור.

ואולי טמון בדברי יעקב עוד יותר, שרק בעוצמות כאלו של קדושה ושל עבודת ה' אפשר להיות צדיקים במקום של רשע וטומאה נוראה של טומאת לבן הארמי, כי כאן אין אמצע אלא המלחמה קיצונית ביותר, או צדיק מושלם שאפילו מידת הדין תמליץ לתת לו כל טוב בגין עבודת ה' מושלמת, או חלילה נפילה עצומה בטומאת לבן ה' ירחם.

ללמדנו, שתמיד עלינו לשאוף להתעלות עוד יותר בעבודת ה', וגם להתחייב על דרגה גבוהה בעבודת ה', ולא להסתפק במועט בעבודת ה', אלא תמיד להעלות את הקווים האדומים שמתחת זה לא יורדים רק עולים, וכל הזמן לנסות להעלות את הקווים האדומים יותר גבוה ויותר גבוה, שרק נעלה משם למעלה, ובחיים לא נרד מהקווים האדומים. ועוד נלמד, שעלינו לשאוף להיות אנשים טובים צדיקים וישרים באמת, ולא רק להסתמך על רחמי בורא עולם וזכות אבות, אלא להתאמץ בעצמנו להגיע כביכול לרמה שנוכל להרגיש שאכן מגיע לנו, וכפי ששמעתי שזה הכוונה "גומל חסדים טובים", שבורא עולם נותן לנו תחושה כאילו מגיע לנו גמול על מעשינו הטובים למרות שכל המצוות זה רק חסד שרצה הבורא לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות.

אבל כל זה לפני שכביכול הגענו לדרגה זו, אבל באמת בחיינו לעולם לא נגיע לדרגה זו, כי תמיד עלינו לומר לא מגיע לי כי עדיין לא מילאתי חובתי, אבל מחשבה זו במהלך ההתעלות חשובה לדחיפה מעלה, כמו שיעקב אבינו דחף והתנה, לפני שהיה אצל לבן הרשע, אבל לאחר מכן כשחזר לארץ ישראל לפני הפגישה מעשיו חשש שמא גרם החטא.

ועוד יש לנו ללמוד, שבמקום ובזמן שיש טומאה נוראה ומחרידה כמו שיש בזמננו שאפשר בקלות לחטוא וליפול לשאל תחתיות בטומאה נוראה, עלינו להתקדש בקיצוניות נגדית, שלא רק לעבוד את ה' מתוך אימת העונש, אלא חייבים להתקדם לעבוד את בורא עולם גם מתוך אהבת הבורא יתברך, ועוד יותר להתעלות לעבוד את הבורא יתברך מתוך יראת רוממות וגדלות בורא עולם, וכשנעבוד את הבורא מתוך כל שלושת העבודות, אימת העונש ואהבת ה' ויראת הרוממות, אז נפשונו תהיה מלאה ושבועה בטוב ה' ואז נזכה "וטהר לבנו לעבדך באמת", וכך נוכל לעמוד בעוצמה מול היצר גם בשעת ניסיון קשה ופתאומי, כי העוצמה הקדושה שבנו תנצח את היצר הרע בעזרת ה' אמן ואמן!!

ועיני לאה רכות ורחל היתה יפת תאר ויפת מראה

הכוח אתה מתכופף לה' ומכניע את כל עוצמתך לה'. וזה הרבה יותר קשה מאשר עני שאין לו עוצמה וכוח וקל לו יותר להתכופף ולהיכנע לפני בורא עולם. **ודומה** לזה מצאנו שהקדוש ברוך הוא שונא דל גאה, והסיבה כי אין לו ממה להתגאות, אז למה בכל זאת אתה מתגאה?? לכן זה דוחה וגורם לשנאה ותיעוב.

וגם כאן זה אותו יסוד, ששלימות האדם זה ביופי הפנימי וגם החיצוני, כי כאשר יש לו עוצמה של שלימות חיצונית ובכל זאת הוא מכופף אותו ומכניע אותו לבורא עולם, ולא חוטא חלילה למרות גופו המושלם, זוהי גדלות ושלמות האדם. ומזה בדיוק ההתלהבות של שמעון הצדיק מאותו נזיר בחור יפה תואר מהדרום, שקיבל על עצמו נזירות דווקא בגלל שפחו עליו יצרו כשראה את יופיו וכפי שמתואר בגמרא נזיר ד' וכתבנו על זה בהרחבה בפרשת נשא.

ולכן מכוונה רבי בכינוי "רבי הקדוש", כי הוא היה עשיר מופלג ולא היה חסר לו שום תענוג מתענוגות העולם, וכפי שכתב רש"י

ורק כשיצא מהלימוד לחרן אז יציאתו עשתה רושם, וההורים הרגישו נתק מבנם ולכן על שנים אלו נענש שלא כיבדו, למרות שהיה לו צורך להתעכב לנישואיו עם רחל ולא כציווי הוריו, בכל אופן בגלל שהתעכב שש שנים לפרנסה ועוד התעכב בדרך שנתיים זה כביכול הוכיח שלא בער לו לחזור ולכן נענש על כל השנים שהיה בחוץ לארץ, ועיין בפרשת וישלח שם הארכנו בסיבת עיכובו של יעקב בדרך.

כתב הכלי יקר שהכוונה שיעקב קבל עליו בנדר לעבוד את ה' מאהבה ולא מיראה, **ולכאורה** זה נשמע כדבר תמוה כי קשה לומר שיעקב אבינו בפרט לאחר 14 שנות התמדה מושלמת, יקבל על עצמו לעבוד את ה' מתוך אהבה, הלוא פחות מזה, זה עבודת ה' מתוך יראת העונש שזה דרגה נמוכה מאוד, וכי יעקב אבינו עד לזמן זה לא התעלה לעבוד את ה' בדרגת עבודת ה' מתוך אהבה, ודבר זה לכאורה תמוה הוא עד למאוד??? **אלא** מבאר הכלי יקר שאכן ברור הדבר שגם קודם יעקב אבינו עבד את הקב"ה מתוך אהבה ולא רק מתוך יראת העונש, אלא כאן התחדש עניין הנדר, שיעקב התחייב בנדר לעבוד את ה' מתוך אהבת ה'.

וייתכן עוד שכוונת יעקב לדרגה גבוהה יותר, וכך היה תנאו ורצונו: שאם מידת הדין שזה בחינת אלוקים, יהיה לטובתי - עמדי, שאפי' במידת הדין יהיה מניע לי כל צורכי, אזי יעקב התחייב בנדר, שהוא יעבוד את ה' מעל דרגת אהבה, והיא עבודת ה' מתוך יראת הרוממות, ולפי זה כך מתפרש המשך דבריו - "והיה ה'" שזה מידת הרחמים ואהבה, "לי לאלוקים" שאני יעבוד את ה' באהבה ובמידת היראה הגבוהה שזה רוממות היראה מעוצמת האלוקים.

ללמדנו, שתמיד עלינו לשאוף להתעלות עוד יותר בעבודת ה', וגם להתחייב על דרגה גבוהה בעבודת ה', ולא להסתפק במועט בעבודת ה', אלא תמיד להעלות את הקווים האדומים שמתחת זה לא יורדים רק עולים, וכל הזמן לנסות להעלות את הקווים האדומים יותר גבוה ויותר גבוה, שרק נעלה משם למעלה, ובחיים לא נרד מהקווים האדומים. ועוד נלמד, שעלינו לשאוף להיות אנשים טובים צדיקים וישרים באמת, ולא רק להסתמך על רחמי בורא עולם וזכות אבות, אלא להתאמץ בעצמנו להגיע כביכול לרמה שנוכל להרגיש שאכן מגיע לנו, וכפי ששמעתי שזה הכוונה "גומל חסדים טובים", שבורא עולם נותן לנו תחושה כאילו מגיע לנו גמול על מעשינו הטובים למרות שכל המצוות זה רק חסד שרצה הבורא לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות.

אבל כל זה לפני שכביכול הגענו לדרגה זו, אבל באמת בחיינו לעולם לא נגיע לדרגה זו, כי תמיד עלינו לומר לא מגיע לי כי עדיין לא מילאתי חובתי, אבל מחשבה זו במהלך ההתעלות חשובה לדחיפה מעלה, כמו שיעקב אבינו דחף והתנה, לפני שהיה אצל לבן הרשע, אבל לאחר מכן כשחזר לארץ ישראל לפני הפגישה מעשיו חשש שמא גרם החטא.

ועוד יש לנו ללמוד, שבמקום ובזמן שיש טומאה נוראה ומחרידה כמו שיש בזמננו שאפשר בקלות לחטוא וליפול לשאל תחתיות בטומאה נוראה, עלינו להתקדש בקיצוניות נגדית, שלא רק לעבוד את ה' מתוך אימת העונש, אלא חייבים להתקדם לעבוד את בורא עולם גם מתוך אהבת הבורא יתברך, ועוד יותר להתעלות לעבוד את הבורא יתברך מתוך יראת רוממות וגדלות בורא עולם, וכשנעבוד את הבורא מתוך כל שלושת העבודות, אימת העונש ואהבת ה' ויראת הרוממות, אז נפשונו תהיה מלאה ושבועה בטוב ה' ואז נזכה "וטהר לבנו לעבדך באמת", וכך נוכל לעמוד בעוצמה מול היצר גם בשעת ניסיון קשה ופתאומי, כי העוצמה הקדושה שבנו תנצח את היצר הרע בעזרת ה' אמן ואמן!!

מבאר רבינו ירוחם ממיר דעת תורה חיי שרה ביאורים, בדברי רש"י על שרה שבת כי כבת שבע ליופי, ותמה וכי מה השבח ביופי חיצוני כלפי האימהות הקדושות?? **ויתרץ** שהיופי החיצוני מראה על שלימות ועל שלימות פנימית, וכן להיפך שליומות פנימית מקרינה על שלימות החיצונית. **ולכן** התורה הדגישה זאת אצל האימהות הקדושות, וכן לכן הגמרא משבחת את יופיים של התנאים והאמוראים, ואולי זה גם טעם לפסול כוהנים בעלי מומים.

והדברים עדיין צריכים ביאור, וכפי שהקשה הגאון מווילנא, שהרי כתוב "שקר החן והבל היופי אשה יראת ה' היא תתהלל!!" ומתוך הגאון מווילנא, שכאשר אישה היא יראת ה' אזי החן והיופי החיצוני נהפך לאמת ולא שקר, ולדבר חשוב ולא להבל הבלים.

ונראה לבאר העניין, שהרי ידוע שניסיון העושר גדול הוא מניסיון העוני, כי יש לך כביכול כוח ועוצמה ובכל זאת מתוך

וטהר לבנו - ויצא

וכפי שהרחבתי בעניין בפרשת "קדושים תהיו" במחלוקת הראשונים האם קדושה היא "קדש עצמך במותר לך". ולכן שלמות האימהות הייתה יופי פנימי משולב עם יופי חיצוני, וזו הייתה שלימות, שלמות זאת חיו בקדושה וטהרה ולא נהנו הנאות גשמיות אלא הכל לעבודתו יתברך.

ללמדנו, עד כמה עלינו לתקן מעשינו וכך נרגיש יותר טוב בין ברוחניות ובין בגשמיות, וכגודל הניסיון וזמינות החטא והתגברות על היצר הזמין לרע, כך נגיע יותר לשלימות האדם ולקדושה אמתית, רק חזק ואמץ וגדל בקדושה אמן ואמן.

ויהי בבוקר והנה היא לאה

רחל, כי על לאה לא חשש שעשיו ירצה אותה כי פניה השתנו לרעה מרוב בכי ודמעות, וכך בלי חשש יעקב היה זוכה בשתי הנשים, שוב ראיתי כן בשם רבי יונתן אייבשיץ זצ"ל.

אבל היות ורימו את יעקב שלבן נתן לו קודם את לאה, כאן נוצר חשש גדול ליעקב שאולי רחל הצעירה תהיה בסיכון כי יתכן שעשיו יקח אותה במקום הגדולה, בפרט שרחל הייתה יפת תואר, ולכן כעס יעקב מאוד על לאה שסיכנה את אחותה רחל, ואילו על רחל אין לו לכעוס כי היא הקריבה את עצמה עבור כבוד אחותה וכפי שיתבאר בסמוך.

ואדרבא ראיתי בכלי יקר ובמהרי"ל דיסקין שדייק את הפסוק "ויאהב גם את רחל מלאה" שיעקב הבין את גודל הקרבת רחל במוסרה את הסימנים עבור כבוד אחותה, ודווקא זה הוסיף לו עוד אהבה לרחל מרוב התפעלות ממידותיה הטובות.

צניעות הייתה לרחל שמסרה את הסימנים

וייתכן, שרחל נתנה את הסימנים ליעקב שכך יעקב לא יצטרך להתבונן אפילו לא לרגע להבחין בהבדלים בינה לבין לאה, אלא שבמשך 7 שנים ישמור על עינו באופן מושלם למרות שהיה גר איתם. **וזה** היה הרווח של רחל בסיכום הסימנים עם יעקב בתחילת 7 השנים, למרות שבסופו של דבר היא הרסה את הסימנים בידים כשגילתה בסוף 7 השנים ללא אחותה את הסימנים, שכך היא מנעה מיעקב צורך להסתכל ולהתבונן.

וייתכן שלבן רצה גם לבחון את יעקב ולבזו על קדושת יעקב, ולהוכיח לעיני בני עירו שיעקב שקרן ואינו צדיק כפי שמראה את עצמו, וגם ככה חשדוהו בני העיר בעריות **מדרש רבה ע'** ועל כן יעקב אבינו בכה בפוגשו את רחל לראשונה כמבואר במדרש רבה פ"ע.

ולכן לבן ציפה לשמוע צעקות בלילה בכדי להוכיח שהנה יעקב בחושך גילה את השקר כי הוא לא שמר על עינו כראוי בפרישות כפי שהציג את עצמו כנזהר מאוד מאוד על עינו, ולכן לא ידע על הסימנים שדרכם יעקב יכול היה לגלות את האמת, לכן בכדי למנוע חילול ה' גילתה רחל את הסימנים ללאה.

אם יעקב היה מגלה בלילה שלאה היא – מה היה קורה???

הסימנים ובסוף היא עצמה מסרה את הסימנים ללאה, וכי השתנתה בדעתה מתחילה לסוף??

וגם כתוב "ויזכור ה' את רחל ויפתח את רחמה" וכתב רש"י שזכר לה את חסד מסירת הסימנים ללאה, וקשה וכי איזה חסד עשתה במוסרה את הסימנים הרי היא דאגה בזה גם לעצמה??

ובפשטות בחסד שגם אני מרוויח מזה זה עדיין נחשב לחסד, **וגם** יתכן שהצניעות הייתה כאמור שרחל על ידי הסימנים גרמה ליעקב שמירת עיניים מושלמת שלא היה צריך להבחין בה וכדברי **הבן יהוידע** קודם.

ואולי טמון כאן הרבה יותר, שבעצם מה פתאום החליטה רחל שאם יעקב יגלה בלילה שלאה היא, הוא יסלק אותה ולא יתחתן עם לאה?? הרי הייתה נבואה ידועה לאימהות שיעקב יתחתן עם שתי אחיות ושתי שפחות! **וגם** מה פתאום החליטה רחל שאביה לבן יכעס ויחליט שגם את רחל לא ימסור ליעקב, הרי זה טבעי שיעקב יגלה את התרמית, ואדרבא יעקב אמור לכעוס על לבן שרימה אותו, ומטבע הדברים לבן היה חייב לתקן את העוולה ולתת את רחל ליעקב. **וכי** מאיפה ידע לבן שרחל מסרה

שלא היה חסר בשולחנו צנון וחזרת בכל ימות השנה בדיוק כפי שהיה אצל קיסר רומא אנטונינוס, ובכל זאת בסוף ימיו הוא הרים ידיו ואמר **שמעיד עליו שלא נהנה מהעולם הזה אפילו באצבע קטנה!!!!** **זוהי עוצמה!! זוהי קדושה!!** שכיב לך בזמינות את כל תפנוקי העולם, ובכל זאת לא ליהנות הנאות גשמיות, אלא לכופף הכל לעבודת ה' יתברך, זוהי קדושה!!!

בעניין זה יש כמה שאלות, דבר ראשון מה שהקשו איך היה מותר לרחל לגלות את הסימנים ללאה?? **וגם** קשה האם בגלל הטעות יש כאן קידושי טעות?? וגם פלא שיעקב לא כעס על רחל ורק על לאה??

והנה כתוב **ברש"י** שהאימהות ידעו ברוח הקודש ש 4 נשים ליעקב ומהם יולדו 12 שבטים, **ובעצם** ידיעה זו הייתה כבר גם למילכה אחותה של שרה אמנו הסבתא רבה של רחל ולאה, **ובפשטות** גם יעקב אבינו ידע זאת ברוח קודשו ואכן מפורש ברש"י שכשאמר לבן הבה את אשתי טען לו שהוא כבר בן 84 ועליו להוליד 12 שבטים ובפשטות כבר ידע את כל הנבואה שיהיה לו 4 נשים, ואם כן שגם הוא ידע מראש שעליו להתחתן עם רחל ולאה, למה כעס כל כך על לאה הרי ממילא היא אמורה הייתה להיות אשתו??

אלא יתכן שליעקב אבינו היה אכפת הסדר, שהיות ואמרו שהגדולה למבוגר והקטנה לצעיר, לכן רצה קודם להתחתן עם

לפי הדברים הקודמים מובן גם מה שאמרו חז"ל **במסכת מגילה י"ג ב'** שצניעות הייתה לרחל בכך שמסרה את הסימנים ללאה, שרחל ידעה שיעקב יסכים להישאר עם לאה אפילו בלי שתיתן את הסימנים רק חששה שתהיה ללאה בושה ותהיה מריבה וצעקות באמצע הלילה במקום בבוקר כפי שצעק עליה בבוקר כמפורט במדרש רבה, וצעקות בלילה במשפחה זה ממש לא מתאים ולא צנוע בפרט שיתכן ולבן הרשע חיכה לצחוק על יעקב וחיכה לשמוע את הצעקות בלילה דווקא.

אבל יש כאן יותר מזה, שהרי לא יתכן שרחל ולאה היו באותה קומה ומראה, וכפי שהרחיב בספר **בניהו בן יהוידע** בגמרא שם, שרחל סיפרה ליעקב עוד קודם שבע השנים שעבד עבורה, שאביה שקרן ורמאי והוא מסוגל להחליף את לאה במקומה. **ולכן** היא זו שהציעה ליעקב לעשות עמה סימנים וכך לבן לא יוכל לרמאות את יעקב, ואכן בלי צניעותה של רחל שלא נראתה בפני יעקב במשך 7 שנים אז יעקב אבינו יכל לזהות את השקר לפי ההבדל בצורת הגוף, ורק בגלל צניעותה של רחל מלבד שמירת עינו של יעקב, אכן לא הצליח יעקב לדעת שקיבל את לאה במקום רחל.

בפשטות לשון הגמרא במגילה משמע שלולי הסימנים לאה הייתה מתביישת, ורחל רק מנעה ממנה את הבושה, אבל השידוך בין יעקב ללאה לא היה מתבטל, שאם כן רחל לא רק מנעה בושות מלאה אלא מנעה מלאה את קריסת נישואיה עם יעקב שזה הרבה יותר גרוע מסתם בושות,

וכך משמע מפשטות המפרשים והראשונים שיעקב ידע שהוא אמור להתחתן גם עם רחל וגם עם לאה רק שהיה אכפת לו הסדר, שרצה קודם להתחתן עם רחל וכמבואר קודם.

אמנם במדרש תנחומא כתב בשם רשב"י, שרחל מסרה את הסימנים ללאה כי חששה שאם היא לא תמסור יעקב יגלה את רמאות לבן וממילא הוא לא יתחתן עם לאה, ואביה יכעס מאוד עליה שיחשוד שהיא גילתה ליעקב על הרמאות, וממילא לבן בכעסו יסרב לחתן את רחל עם יעקב, אבל במסירת הסימנים גרמה שיעקב יתחתן עם לאה וכך יש סיכוי שלבן יסכים שגם היא תתחתן עם יעקב.

ואם כן קשה איזה צניעות היה לרחל במוסרה ללאה את הסימנים?? **ויותר** קשה למה בהתחלה היא הציעה ליעקב את

וטהר לבנו - ויצא

בטוב ליבה מלבד מה שסיכנה את עתידה הרוחני והגשמי, היא התעלתה והרגיעה ושכנעה את לאה שאדרבא הסיכון הגדול ביותר לה – לרחל לא לספר ללאה.

וכפי הטענות שכתב **המדרש תנחומא** וכאמור, שככה לבן יכעס ולא ייתן ליעקב להתחתן עם אף אחת מבנותיו, ולכן לאה הסכימה לקבל מרחל את הסימנים, **וזוהי הצניעות של רחל שהצניעה את סיכונה** ודאגה לעזור לאחותה ולהרגיעה באופן המושלם ביותר.

ללמדנו, שחסד אמתי נמדד גם בצורה בה הוא מוגש כביכול, ושיא החסד זה לגמול חסד עם השני למרות ההפסד לי כפי הנראה לעין, ובכל זאת בטוב לב לשכנע את השני שאין לי שום הפסד מהחסד ואדרבא זה רווח גדול עבורי, ולהיפך אם אמנע מעשיית החסד אני אפסיד הרבה יותר.

זכנו החסד המושלם שעשתה רחל אמנו, זכתה רחל שבנה יוסף הצדיק נהג בדיוק כפי שהיא נהגה, שגם הוא לאחר פטירת אביו – יעקב אבינו במקום לנקום באחים הקדושים עוד הרגיע אותם, ולא רק שטרח להרגיע אותם אלא גם שכנע אותם שאם הוא ינקום בהם הוא רק יפסיד מזה כי כל מצרים יצחקו עליו ויזלזלו בו, שאיזה אח הורג את אחיו?? כך שאחיו לא הרגישו שהם חיים בחסדי יוסף ובטובו, אלא אדרבא יוסף נעזר בהם וזקוק להם, זה חסד מושלם שלמד מאמו הצדקת רחל עליה השלום זכותם תגן עלינו אמן.

והנה בבוקר לאה היא – שידוכין משמים

שימו לב אליעזר הגיע עם מיליוני דולרים ואולי מיליארדי דולרים בכדי לחתן את יצחק עם רבקה, ובסכום הזה בדרך הטבע יכול היה להגיע לכתוב ולבן כאחד הגבירים והם יתלהבו לחתן את ביתם למשפחה חשובה עשירה ומוצלחת, אבל אליעזר לא בחר בשידוך בדרך הטבע, אלא בחר שכל השידוך יתנהל בדרך של תפילה ובדרך שמעל הטבע עד כדי כך שאפילו הרשעים כלבן הרשע יכריזו "מה' יצא דבר"!!!!

ורק אז הוא הוציא את כל המתנות ונתן לרבקה, ובעצם לכתוב וללבן הוא לא נתן כסף רק פירות, שלא יחשבו לרגע שבגלל כסף ודרך הטבע נסגר השידוך בהצלחה, אלא כל השידוך מתחילתו ועד סופו היה מעל הטבע.

יהודים יקרים, האמינו ותאמנו, כל שידוך זה מעל הטבע, לכן הרבו תפילה, זה סוד השידוך, מה' יצא דבר!!!! רק זה כל האמת, השאר דברים בטלים, ומזל טוב לכולם ואשמח לשמוע על בשורות טובות אמן ואמן.

וירא ה' כי שנואה לאה – קידושי טעות???

והנה כשמתבוננים בטענת לאה ליעקב ופורסים את היריעה כולה, הדברים מופלאים ביותר, כי רואים כאן חזרה והעתקה כביכול של כל סיפור הברכות, שכשם שבברכות עשוי סמך על אמו ובידה הפקיד את הבגדים המיוחדים שלו, ובכל זאת אמו רבקה מסרה את הבגדים ליעקב שזה בהחלט נגד רצונו של עשוי, כך גם כאן יעקב סמך על רחל ומסר לה סימנים ובכל זאת רחל מסרה אותם ללאה כנגד רצונו המוחלט של יעקב.

וכן כפי שהציגה לאה, שכשם ששם יעקב הציג את עצמו כאילו הוא עשוי, וגם אמר במרמה שהוא עשוי, כך גם לאה הציגה את עצמה כאילו היא רחל וכך גם ענתה לו במרמה. וגם כמו שבברכות בתחילה יצחק נבהל וכביכול כעס על הרמאות, אבל בסוף התעשת ואמר "גם ברוך יהיה", גם כאן בהתחלה יעקב כעס ובסוף הודה ושמח בדבר.

ואכן ייתכן שבגלל טענת לאה שיעקב פעל בדיוק כמו שהיא פעלה, וכמו שהוא מעוניין בברכות למרות הרמאות כך גם היא מעוניינת שיחולו הקידושים, וכמו ששם זה נגמר בברכת יצחק "גם ברוך יהיה" שיש תוקף לברכות יעקב למרות הרמאות, גם כאן הקידושים יחולו למרות הרמאות.

זכנו שיעקב הוכיח בדעתו שאופן כזה של רמאות עדיין כל הנעשה שריר וקיים ולא בטל, שהברכות ממשיכות למרות הטעות של יצחק כביכול, כך גם כאן הקידושים חלים למרות הטעות, כי אצל יעקב יש גמירות דעת שיחול הנעשה למרות הטעות, שהרי כך כבר גילה את דעתו בגניבת הברכות שמועיל קנין מוטעה.

ובכל זאת יעקב שנא אותה על שניצחה אותו, כי בעצם היא בהשוואתה את המקרה של נישואיה ליעקב לגניבת הברכות היא בעצם כביכול החייתה מחדש והמשיכה כביכול את הדימוי של יעקב לעשוי כפי שעשה בזמן גניבת הברכות, בעוד שיעקב אבינו רצה להתנתק מכל חיבור בינו לעשוי, והיא בחלות הקידושים החייתה מחדש את הדימוי.

ואכן צדקו האומרים שעשו יתחתן עם לאה, כי לאה שוב החייתה והשתמשה כדרך יעקב שנדמה לעשו, וזה מה שחיבר

סימנים ליעקב, והיה על לבן להבין שיעקב מעצמו קלט זאת בדרך הטבע או כפי דברי **המדרש רבה** שבחזונה שרו **הא ליא הא ליא** בכוונה, כי תושבי המקום הכירו טובה ליעקב שבזכותו יש להם מים, ורצו לגלות לו את האמת ברמוז.

אלא נראה שבאמת רחל הצדקת חששה שלא תסרב לקבל את הסימנים כי זה עלול לסכן את רחל, כי ככה יטען עשוי שהיות ויעקב קיבל את הגדולה, אז עשוי אמור לקבל את רחל, ולכן רחל

כפי שהבאתי קודם דברי המדרש שאנשי המקום רימזו ליעקב בשירתם שלאה היא, אבל משום מה יעקב אבינו שטען לרחל שהוא אחיו של לבן ברמאות והוא מבין יותר מלבן ברמאות דווקא הוא לא קלט את הרמזים?? הרי לאדם מהשורה זה היה קל לקלוט את משמעות השירה בפרט שכבר חי במקום 7 שנים והבין את שפתם וסגנונם, אז פלא עצום איך יעקב שאמר אחיו אני ברמאות לא הבחין בדבר??

אלא ללמדנו, שבשידוך לא יעזור שכל ותכחום, כשבורא עולם רוצה שהשידוך יצא לפועל תכחום ככסיל יחשב, ויבררו דווקא אצל האדם הלא צפוי, וכך יצא לפועל רצונו של בורא עולם בשידוך. וכך גם הוכחתה אצל אליעזר, והוא חיזוק עצום לכל הזקוק לשידוך לעצמו או לבני משפחתו.

יהודים יקרים, האמינו ותאמנו, כל שידוך זה מעל הטבע, לכן הרבו תפילה, זה סוד השידוך, מה' יצא דבר!!!! רק זה כל האמת, השאר דברים בטלים, ומזל טוב לכולם ואשמח לשמוע על בשורות טובות אמן ואמן.

כתוב במדרש **תנחומא**, שכל שנאת יעקב על לאה הייתה רק מפני שהוכיחה אותו, ומספר המדרש שהיה זה כאשר יעקב היה בטוח שהתחתן עם רחל, ורחל רחמה על לאה ומסרה לרחל את הסימנים, ולאה במשך כל הלילה הייתה עושה עצמה כרחל, והנה בבקר ראה שהיא לאה, אמר לה: **בת הרמאי! למה רימית אותי???**

ענתה לו: ואתה למה רמית את אביך כששאל אותך האתה זה בני עשוי?? ואמרת לו אנכי עשוי בכורך!!! ואתה עוד שואל אותי: למה רימיתני?? ואפילו אביך אמר שבאת במרמה?? **וממשיך המדרש שמתוך** הדברים הללו שהוכיחה אותו, התחיל שונאה!!! **וכמובן יש לתמוה וכי צדיק כיעקב אבינו שונא תוכחה???** ודבר זה נבארו לקמן.

לכן אמר הקב"ה: אין רפואתה של זו אלא בבנים, וכך בעלה יאהב אותה, לכן: **"וירא ה' כי שנואה לאה ויפתח את רחמה"**. **ובמדרש רבה** כתוב שר' חנין בשם ר' שמואל בר ר' יצחק אמר: שבגלל הרמאות של לאה רצה יעקב לגרש אותה, וכיון שפקדה הקב"ה בבנים, אמר: וכי את אמן של אלו אני מגרש?? **ובסוף הוא הודה ושמוח בדבר**, כפי שכתוב: **"וישתחו ישראל על ראש המטה"**, וראש מיטתו של אבינו יעקב הייתה לאה.

והדברים קשים להבנה, וכי יעקב שונא מוסר?? **ואם** אכן לא רצה את לאה עד כדי כך שרצה לגרשה, מדוע זה לא נחשב **לקידושי טעות???** וגם אם אכן היה שולח אותה כי זה היה קידושי טעות, אם כן היה כאן בטעות ביאת זנות כביכול, וקשה מאוד לסבול כזאת חלילה על צדיק, וקל וחומר על קודש הקדשים **"יעקב אבינו??"**

ואכן אם יעקב ביקש לגרשה מוכח שלא רצה לטעון שזה קידושי טעות, ואולי כי לא רצה שיחשב כביאת זנות לכן ביקש לגרשה, שממילא מתבאר שהקידושים חלו ולא הייתה ביאתו ביאת זנות, רק רצה בכל זאת לגרשה ולהפסיק את הנישואין מכאן ולהבא. **אלא שעדיין לא התבאר לנו למה בכל זאת אין כאן מקח טעות וקידושי טעות???**

וטהר לבנו - ויצא

ועל זה אמו רבקה אמנו לא רצתה לוותר, לכן דחפה את בנה יעקב לתחבולה זו, למרות שבכך היא שברה את האמון שנתן בה עשיו, שבמקום לשמור על בגדי החמודות שלו היא מסרה אותם ליעקב שישתמש בהם לרעת עשיו, כל זה היא עשתה עבור לאה ושבטי ישראל.

ואולי לכן סיים יצחק "גם ברוך יהיה", שהבין שכל מהלך זה גרם לקידושי יעקב שיחולו, ולכן אמר יצחק אבינו "גם ברוך יהיה" שזה גם ימשש לסימן טוב ובמזל טוב.

ללמדך, שאפשר לדאוג כל החיים עד כדי אובדן הצורה כפשוטו כמו לאה שעיינה היו רכות מבכי, ובסופו של דבר מתבררת ישועת השם בכיוון מהפכני לחלוטין שבכלל לא היו יכולים לדמיין אותו ולקלוט את כל החשבונות שמסביב, ומצד שני ראינו שרחל התהפכה לדאגנית כי היא לא ילדה ליעקב שבטים, ולכן חששה שמא עשיו יחטוף אותה, ורק כאשר נולד יוסף היא נרגעה, אז בטח בה' באמת ובתמים הסר דאגה מליבך ישועת ה' כהרף עין כי הוא בעל התהפוכות והכל בידו – וקווה אל ה'.

וכמוכן לפעמים רק אחרי שרואים את כל התמונה הרחבה שלפעמים מתפרסת על פני עשרות שנים, רק אז מבינים את התועלת שבדבר, ואת עומק המחשבה והטובה הטמונה בכל פרט ופרט, רק נתחזק באמונה ובביטחון בבורא עולם אמון.

כי שמע ה' כי שנואה אנכי, ותקרא שמו שמעון

ילדיה יראו שאכן תפילה עוזרת והם חלק בלתי נפרד מהנסים שקרו לה, וכך לא תישכח ההודאה והתפילה מפיה ומפי זרעה, עד עולם.

ללמדנו, שחובה עלינו להשריש את האמונה ואת התקווה ואת הביטחון ואת התפילות ואת ההודאות באופן הכי מוחשי וחי שיש בידנו, וכך נצליח לראות תמיד בישיעה ה', וגם נגדל דורות ישרים מבורכים ספוגים ביראת שמים ובתפילות אמון ואמן.

הפעם אודה את ה' - המשך

מפרשים זאת כמתנה, אלא מפרשים זאת כפיצוי המגיע להם על עוגמת הנפש.

אמנם לאה הצדקת לא חשבה לרגע שמגיע לה פיצויים על שהייתה שנואה בעיני בעלה ועל צערה המתמשך שבכתה על שאמרו שהיא תתחתן עם עשיו הרשע, אלא כל תוספת מעל חלקה הצפוי בהגיון החלוקה שחשבה, מיד היא החשיבה זאת כתוספת שלא היה מגיע לה בכלל, וקיבלה זאת כמתנה מושלמת בלי שום סיבה ועילה, ולכן היא אמרה תודה מושלמת, וזוהי הכרת הטוב המושלמת!!

ועל זה אומרים "אודך כי עניתני ותהי לי לישועה, מאת ה' הייתה זאת היא נפלאות בעינינו, זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו", כי ההודאה והתודה על הצער שהיה והסתתים, הוא לא שנתייחס ונראה את הישועה כפיצוי או תיקון עוולה, אלא באמת לא מגיע לי כלום לא פיצוי ולא תיקון עוולה, כי כל הישועה מתחילתה ועד סופה מתנה מושלמת היא מאת ה'.

והדוגמה וההמחשה לכך זה בפסוק "אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה", שאבן מאוסה זו לא מגיע לה פיצוי על שהיא מאוסה, וגם היא לא בת רגשות וצער, ובכל זאת ה' נותן לה מתנת חיים להיות ראש פינה, כי בורא עולם אוהב דבר והיפוכו וכדלהלן.

וכפי שאמרה חנה בשירתה שה' מוריש ומעשיר משפיל אף מרומם, וכל התהפוכות לטובה שכתבה זה לא כפיצוי ותיקון עוולה כביכול ח"ו, אלא הכל ברצונו יתברך, כי הוא בורא עולם והכל בידו והכל לפי רצונו, ורצונו להמחיש את התהפוכות החדות בכדי שכולם יכירו את כוח מלכותו יתברך שמו ויתעלה, ושכל העולם יתפללו וייחלו לחסדו, ככתוב "רוצה ה' את יראיו את המייחלים לחסדו".

כך עלינו להתבונן בישיעה שהגיע לאחר הסבל, שהישועה היא לא פיצוי, אלא כדבר והיפוכו, ויש כאן חסדי בורא עולם מתחילתו ועד סופו, ותודה על הכל למרות שהיא נפלאות בעינינו, ותפילתנו שנוכה לראות ולשמח – נגילה ונשמחה בו.

וחובה עלינו להיות אנשי אמת, ולהכיר טובה באמת, ולהפסיק להיות אנוכיים ולחשוב רק על עצמנו ולרחם על עצמנו ולהצדיק את עצמנו, כי בצורה כזאת תמיד נרגיש שחייבים לנו, וזה דוחה אנשים מחברתנו, זה פשוט מגעיל אנשים לחיות עם אדם שלא מוקיר טובה אלא מרגיש שחייבים לו ואפילו שגמלו עמו טוב הוא מלא טענות כרימון שלא גמלו עמו טובה מושלמת, ואדם כזה בחיים לא יודה באשמה כי תמיד יאשים אחרים בכישלונותיו, והוא יהיה אדם בודד ומנודה ונרגן ועצוב ובאשמתו האישית!!!

לכן חובה עלינו להרגיש באמת נפשי כעפר לכל תהיה, אף אחד לא חייב לי כלום, וכל פירור של טובה שעושים אתנו זה חסד מושלם וטהור שעלינו להודות מלב שלם ואמיתי, וככה נצליח לראות נכונה את מומי עצמנו ולתקנם ולהיות אהוב למקום ונחמד לבריות, וזה יעזור גם לשלום בית וליחסי עבודה תקינים, וזה גם מתכון מושלם לחיים הטובים.

והפעיל את קידושי לאה שלא יהיו כמקח טעות. **וראינו** שלאה האמינה למה שאמרו, וצדקת זו בכתה במשך שנים שלא תתחתן עם עשיו, כי בדברים שלהם הייתה עוצמה, וגם צדק לבן מה שאמר "לא יעשה כן במקומו לתת הצעירה לפני הבכירה" וכך גם נפסק בהלכה.

ואולי לכן לחצה אמו של יעקב – רבקה, שיגנוב את הברכות, למרות שקודם לזה האחים יעקב ועשיו חיו בשלום חוץ ממה שבזמן ההיריון היו ניסיונות רצח, אבל במשך החיים היה ביניהם שלום, כי מלבד הרווח שיעקב יקבל את הברכות, הוא זכה גם לקבל את לאה ולהקים ממנה 6 שבטים.

ללמדך, שאפשר לדאוג כל החיים עד כדי אובדן הצורה כפשוטו כמו לאה שעיינה היו רכות מבכי, ובסופו של דבר מתבררת ישועת השם בכיוון מהפכני לחלוטין שבכלל לא היו יכולים לדמיין אותו ולקלוט את כל החשבונות שמסביב, ומצד שני ראינו שרחל התהפכה לדאגנית כי היא לא ילדה ליעקב שבטים, ולכן חששה שמא עשיו יחטוף אותה, ורק כאשר נולד יוסף היא נרגעה, אז בטח בה' באמת ובתמים הסר דאגה מליבך ישועת ה' כהרף עין כי הוא בעל התהפוכות והכל בידו – וקווה אל ה'.

וכמוכן לפעמים רק אחרי שרואים את כל התמונה הרחבה שלפעמים מתפרסת על פני עשרות שנים, רק אז מבינים את התועלת שבדבר, ואת עומק המחשבה והטובה הטמונה בכל פרט ופרט, רק נתחזק באמונה ובביטחון בבורא עולם אמון.

כי שמע ה' כי שנואה אנכי, ותקרא שמו שמעון

לאה אימנו קראה לבניה בשמות של רגשותיה ובקשותיה, ראה ה' בעיני, שמע כי שנואה אני, ילווה אישי אלי, כי רצתה כל הזמן להמחיש את תחינתה ותודתה לבורא עולם, וגם חפצה שכל

ללמדנו, שחובה עלינו להשריש את האמונה ואת התקווה ואת הביטחון ואת התפילות ואת ההודאות באופן הכי מוחשי וחי שיש בידנו, וכך נצליח לראות תמיד בישיעה ה', וגם נגדל דורות ישרים מבורכים ספוגים ביראת שמים ובתפילות אמון ואמן.

הפעם אודה את ה' - המשך

כתוב בדעת זקנים של בעלי התוספות, שלאה ראתה ברוח הקודש שיהודה הודה על מעשה תמר, על כן אמרה אודה את ה', והוסיף רבינו בחיי שזה השם הראשון שבשלש עשרה מדות והוא מדת התשובה, ולכך נרמז השם הזה בשמו, כי הודה ולא בוש!! וגם גרם לראובן שיודה, ולכך יצא מזרעו דוד ע"ה שהקים עולה של תשובה. **אומנם** פשטות הפסוק הוא מלשון תודה לבורא עולם על מתנה, ולא הודאה על חטא וטעות, ובכל זאת יש קשר בין הדברים, שבכוח הכרת הטוב להגיד תודה, זה נותן גם את הכוח להודות באמת, כי שניהם קשורים - הכרת האמת.

והתודה של לאה הייתה מושלמת, כי היא הרגישה שקיבלה מעל ומעבר למה שמגיע לה, והכרה כזו היא שלימות!! כי בן אדם אומר תודה למרות שלא מגיע לי ובכל זאת קיבלתי, ושלימות זו נותנת כוח לתקן.

והנה כתוב במפרשים שעצם מה שלאה הקדימה ללדת זה כבר שימח את יעקב, וה' בכוונה עשה זאת שתוליד ראשונה בכדי שתיכנס אהבתה ליעקב, וכתב רש"י שלאה והאימהות ידעו בנבואה שיהיו 4 נשים ו 12 ילדים ליעקב. לכן כאשר נולדו לה 3 ילדים זה כביכול חלקה השווה בחלוקה של 12 ילדים ל 4 נשים, וגם יש מפרשים שבשלושה בנים הראשונים היא בקשה בשלבים רחמים מהבורא שתרד השנאה ותכנס אהבה בלב יעקב אליה.

אבל בבן הרביעי כבר לא הייתה בפייה בקשת רחמים וגם לא היה חסר לה בחלקה השווה לאחרות, אלא היה לה בזה תוספת מעל כולם, על כן היא נתנה תודה לבורא עולם, כי זו הייתה מתנה מושלמת שממש קיבלה בלי שום סיבה. **אבל** נראה שיש כאן יותר מזה, שבבן הרביעי שנולד ללאה היא לא העלתה על דעתה לרגע שזה משמש כפיצוי על צערה המתמשך, כדרך הרבה אנשים שכשמקבלים שפע טוב לאחר צער, הם לא

וטהר לבנו - ויצא

קראה שמו יהודה – השפעת השם יהודה ליוצאי חלציו, - המשך

עולם המתין לו עד יהושע ולא הענישו בימי משה, כי הייתה כאן מטרה מכוונת להוכיח אמיתות גורל הארץ.

ועכּן הרשע כששמע שחטאו ומותו מתוך הודאה נהפך למטרה חיובית של מצוה שמח בכל ליבו, מתוך לב יהודי חם ששמח לתקן את חטאו מהשורש, ולמות מתוך הרגשה טובה שהדם שלו מתקן ומחזק את עם ישראל בחלוקת הארץ, זה אושר אמיתי של יהודי, ניקייתי את עצמי מהשורש וככה אשמח למות!!! עד כדי כך שזכה וחלק השני של עליו "על כן נקווה לך ה'" חיברו עכו, והוא כביכול השלמה לתחילת עליו שחיברו יהושע בן נון - א"י אות ג' – ומגלה עמוקות ואתחנן אופן קלג'.

ואת כוח ההודאה של עכּן הרשע, גם את זה נטעה לאה אמנו בשבט יהודה, כפי שנטעה את הכוח לבנה יהודה כשהודאה במעשה תמר, למרות הקושי הגדול שהיה ליהודה להודות שמשופט צדיק הפך את עצמו לנאשם, וגם כאן היה קושי עצום להודות באמת, והקושי הגדול כאן היה דווקא מחמת הרשעות הכפולה של הנטילה מהחרם וגרימת שפיכת דם יהודי, ולרשע הרבה יותר קשה להודות באמת ולקבל את העונש על עצמו.

וכאמור במעשה עכּן הייתה המחשה עצומה באמיתות ההגדרות, ולכן זכה לגן עדן כמבואר במדרש רבה ויקרא ט' א' ואכן עניין ההמחשה זה מוטיב חשוב מאוד ביהדות, כמו הציצית והתפילין והמצה והמרור והחרוסת, וישיבה בסוכה, הממחישים לנו עניינים נשגבים

והיצר משתמש בכוח ההמחשה לרעה ולטומאה ואין צורך לפרט כי רבו מחשבותיו, ועליו לדעת שהמחשה היא עוצמה לשני הצדדים ועליו להשתמש בה רק למצוות ומעשים טובים וחלילה לא להיפך ה' ישמור ויציל, ודבר נוסף עליו לשאוף בכל חייו להצליח לתקן את חטאינו מהשורש, וזה ימלא אותנו בשמחה ואושר שיציף את כולנו, ואכן התיקון הגדול לחילול השם שעשינו בחיינו זה להפוך את כל החילול השם והטומאה שצברנו בחיינו ככלי לתקן אחרים וללמד אחרים איך ללמוד מתחבולות היצר ולהתרחק מהם, ואז זה יהפוך את כל טומאתנו לחיובי ולמצווה, רק חזק ואמץ, תמשיך להתחזק ולחזק ובעזרת ה' נצליח אמנו ואמנו.

* פחד יצחק

מפחיד!!! ובפשטות הייתה זו פחד מרוממות בורא עולם ולא מפחד העונש.

וכשהצגתי הדברים לפני הגאון הגדול הרב שמואל דוד הכהן גרוס שליט"א מאשדוד אמר לי שזה כדברי הגמרא סיכה מט': מאמר רבי חמא בר פפא, כל אדם שיש עליו חן בידוע שהוא ירא שמים שנאמר "חסד ה' מעולם ועד עולם על יראיו", ובפשטות מדובר על יראת הרוממות וכאמור.

וילך וישב לבן למקומו

אלא נהג בדרך הישר כאילו לא היה רמאי מולו, ולא רק הוא אלא יעקב חינוך כך את כל משפחתו כך שהיה בטוח בלי ספק עד כדי שהבטיח מוות למי שימצא גנב, שהחינוך היהודי שנתן בהם לשמוע בקול האבא יגבור על כל רגשות הנקמה והעוולות שלבן רימה את יעקב אביהם, ומאחר שלבן בדק וחיפש היטב ולא מצא שום גניבה ממילא נוכח שהחינוך היהודי הישר של יעקב דבק בכל יוצאי חלציו.

והוסיף לי בחור יקר מצעירי חסידי גור ששמע את מאמר זה באוטובוס בשווי מבני ברק, שלא פלא שהגמ' ע"ז ג' מביאה שטענה זו יטען הקב"ה לעתיד לבוא לגויים על מעלת עם ישראל ש"יבא לבן ויעיד ביעקב שלא נחשד על הגזל", כי גם כשהותר לו לא גנב לא הוא ולא יוצאי חלציו.

והנה לבן נוכח שהברכה שהייתה לו שהתעשר זה היה בזכות יעקב אבינו, עד כדי כך שכתוב במדרש שללבן לא היה בית לחזור אליו כי באו שודדים ולקחו לו את כל מה שהיה לו, ואילו יעקב המשיך עם ברכה ועשירות גדולה, ואדם שכל ימיו רדף אחרי הכסף עוד בגיל צעיר ניסה לשדוד את אליעזר, ואם כן היה עליו לנסות לדבוק בדרך יעקב אבינו ולהדבק בבורא עולם.

ומעל הכל לבן זכה לגילוי שכונה, שבורא עולם התגלה אליו בחלום הלילה והזהירו לא לפגוע ביעקב, ואדם כזה שראה מחזה

מסופר בנביא יהושע פרק ז' שעכּן משבט יהודה מעל בחרם ולקח שלל אסור בתקופת משה רבינו וגם מחרם יריחו בתקופת יהושע בן נון, ובגלל זה מתו מעם ישראל כ 36 יהודים, ובורא עולם ציונה את יהושע לעשות הגרלה ונלכד עכּן משבט יהודה, ובהתחלה הוא הכחיש, והמצב החמיר עד כדי כך ששבט יהודה שרצו להגן על בן שבטם זלזלו בגורל שעשה יהושע, ובאו להילחם נגד יהושע עד כדי מלחמת אחים.

בנוע האחרון אמר לו יהושע, בני, תן בבקשה הודאה לה' וכי לא מספיק דם נשפך?? אבל זה לא עזר, אבל אז על פי רש"י הגיע משפט מדהים שזה מה שגרם לעכּן להודות, שיהושע פונה אליו ואומר לו בבקשה אם תודה אנשים יאמינו בגורל שנעשה לחלוקת הארץ, וכאן הוא אכן נשבר והודה וגילה איפה השלל שהחביא ואז כולם ראו שאכּן הגורל הוא אמיתי.

ונשאלה השאלה, וכי מה אכפת לרשע זה שדם יהודי כבר נשפך בגללו וכמעט נשפך עוד דם רב בגללו, מהגרלה של חלוקת הארץ?? וגם קשה מדוע בורא עולם המתין מלהענישו עד תקופת יהושע ולא הענישו עוד בתקופת משה, במעילתו הראשונה??

אלא נראה, שיהושע אמר לעכּן, בני אם תתודה ותוכיח לכולם שאתה מעלת בחרם זה יעשה קידוש השם ויחזק את האמונה בהשגחה שיש בהגדרות, ועם ישראל יאמין בגורל של חלוקת הארץ, וממילא כל מה שחטאת והרסת יכול להתהפך למטרה טובה ועצומה וכל הויכוח של בני שבטך עד כדי מלחמת אחים, ומותך ועונשך רק ימחיש את עוצמת הגורל, ומותך לא יהיה לריק!! כי מותך ימחיש את גורל הארץ כדבר אמיתי, ולכן בורא

והיצר משתמש בכוח ההמחשה לרעה ולטומאה ואין צורך לפרט כי רבו מחשבותיו, ועליו לדעת שהמחשה היא עוצמה לשני הצדדים ועליו להשתמש בה רק למצוות ומעשים טובים וחלילה לא להיפך ה' ישמור ויציל, ודבר נוסף עליו לשאוף בכל חייו להצליח לתקן את חטאינו מהשורש, וזה ימלא אותנו בשמחה ואושר שיציף את כולנו, ואכן התיקון הגדול לחילול השם שעשינו בחיינו זה להפוך את כל החילול השם והטומאה שצברנו בחיינו ככלי לתקן אחרים וללמד אחרים איך ללמוד מתחבולות היצר ולהתרחק מהם, ואז זה יהפוך את כל טומאתנו לחיובי ולמצווה, רק חזק ואמץ, תמשיך להתחזק ולחזק ובעזרת ה' נצליח אמנו ואמנו.

למרות שיצחק היה עמוד היראה, לעומת אברהם שהיה עמוד החסד, בכל זאת בברכת כהנים הברכה של "ויחונך" – שה' יתן לנו חן, זה בזכות יצחק אבינו!!!

זאת אומרת, שהיראת שמים של יצחק הייתה מתוקה מדבש, שזה מצא חן בעיני כל רואיו, ולכן גם אנחנו נתפלל ונעבוד להגיע ליראת שמים מתוקה שתנעם לנו ולמשפחתנו ולסובבים אותנו, שיבינו שיראת שמים זה מתנה יקרה ונפלאה ולא סבל ואיום

שואל המדרש רבה פרק ע"ד למה יש אריכות וכפילות גם "וישב" וגם "וילך", ומתוך: שהתורה באה לגלות לנו שלבן חזר לסורו ולסרחונו ולעבודה זרה שלו. ומשמע מהמדרש שלבן היה בתהליך של התחזקות, ורק בסוף הוא אכזב כשקרא מהחיזוק שלו וחזר לעבודה זרה שלו, והנה מצאנו מפורש שרחל רצתה להחזיר את אביה בתשובה כפי שכתב רש"י בשם המדרש שלכן היא גנבה לו את התרפים.

ועוד פלא שהנה לבן רדף אחרי יעקב וצעק עליו שהוא ברח בלי להודיע וגם גנב לו את העבודה זרה שלו – תרפים, ויעקב אבינו נתן ללבן לחפש ולבדוק וכאשר לבן לא מצא כלום משלו, התחיל יעקב לבעודת זרה שלו. ומשמע מהמדרש שלבן היה יעקב לבעודת זרה שלו, והנה מצאנו מפורש שרחל רצתה להחזיר את אביה בתשובה כפי שכתב רש"י בשם המדרש שלכן היא גנבה לו את התרפים.

ויתכן שלא רחל רצתה להחזיר בתשובה את אביה לבן, אלא גם יעקב אבינו ניסה להחזיר בתשובה את לבן,

כי בעצם במשך 22 שנה הוכיח יעקב ללבן איך מתנהג יהודי שמקיים תרי"ג מצוות, וגם לא נהג כדין עבד איניש דינא לנפשיא במקום פסידא – שאדם עושה דין לעצמו במקום הפסד,

וטהר לבנו - ויצא

בתשובה בסוף ימיו, וגם זיכה את אביו נחור להיכנס לגן עדן כי בן מזכה אב, ואז יתכן שלבן סיים בשם קודש בכדי להבליע את הטומאה באמצע שלא יורגש, או כביכול טען שהרוב קודש וזה גם בסדר.

אז שלבן לא ידע שתרח חזר בתשובה והתכוון לומר שהשם הקדוש "אלוקי אברהם" יתבטל ח"ו עפ"ל בשתי שמות טומאה שהם אלוהי נחור ותרח, ולא פלא, שאחרי ירידה כזו, שלבן נפל מאמונה ביחוד ה', לשתיתו!! ומשיתוף חזר למקומו לעבוד רק עבודה זרה.

ייעקב אבינו עוד ניסה להציל ולטעון לבן שהוא מזכיר רק את פחד יצחק, והתכוון להגיד לבן דע לך שיראת שמים טהורה עומדת לעד, לא יראה מחמת שכר ועונש, אלא יראת הרוממות שגדלות ועוצמת בורא עולם, ואתה לבן אם תקבל על עצמך מעשיו יראת שמים טהורה מתוך יראת הרוממות מתוך שזכית לראות נבואה אמיתית בחלום, ולהיות קרוב ליעקב אבינו במשך 22 שנה, ולהיות הסבא של כל שבטי קה, ואם תתדבק ביראה זו תתגבר על היצר שמנסה להפילך מחיזוקך, ותצליח בכל דרכיך, **אבל** לבן לא התגבר ולא קיבל על עצמו לתקן עצמו ביראה טהורה בלי נגיעות של שכר ועונש, כי תאוות הממון שלו היו עוצמתיים כל כך שלא רצה לעבוד את ה' שלא על מנת לקבל שכר, ובסוף הפסיד הכל הכל!!!

ללמדנו, שנותנים לאדם משמים הזדמנויות פז להתחזק ולפתוח דף חדש ולחיות נכון ובהצלחה את שארית חייו, אבל האדם ששקוע בתאוות קשות מנעוריו יהיה לו מאוד מאוד קשה לנצל את ההזדמנות הפז ולחזור בתשובה ולהתחזק, וגם אם הוא יתחזק רוב הסיכויים שהחזוק לא יחזיק מעמד לאורך ימים, למרות שביראת שמים עצומה מתוך יראת הרוממות אפשר להתעלות למרות הכל!!!

ולכן, יהודי יקר אנא התגבר על התאוות ואל תתמכר לתאוות, כי הם יעצרו אותך כשתרצה להתקדם ולהתעלות, וכמה חבל שבגללם לא תצליח להתעלות אוי כמה כואב הלב, אוי כמה עצוב!!! זה להבדיל כמו שתקבל חדר מלא בדולרים ובגלל פזרנותך תשכח את הקוד ולא תצליח לעולם לפרוץ לחדר!!! אז קדימה תמיד ובכל מצב תרסן את התאוות ושלט אתה בהם ולא הם בך, ובפרט בזמני חיזוק עליך לעקור מהשורש את התאוות בכדי שתצליח בהתעלות אמן ואמן.

ויען יעקב ויאמר לבן מה פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי

רמאי גדול, ולכן חייבים לדבוק בדרך האמת והישר בלי שום היתר ופתיח לשינוי ח"ו.

ועוד נראה, שיעקב אבינו רצה להחזיר בתשובה את הסבא של עם ישראל – לבן הרשע, ולכן דאג כל הזמן להראות דוגמא של שלימות האמת בכל מצב וקושי, ועד כמה שהקושי גדול יותר כך יש סיכוי גדול יותר שלבן הרשע יחזור בתשובה מגדול המראה והדוגמא הטובה שראה אצל חתנו יעקב הצדיק והישר.

ללמדנו זאת, שאת כל ההיתרים חייבים לבדוק טוב לאיפה זה יביא אותנו, כי יש מצבים שזה יכול להביא אותנו לירידה בריצונות ובאש הקודש, ולהביא אותנו לקרירות וגם להיות נבל ברשות התורה ובסוף ליפול לחטאים גמורים רח"ל.

לכן כדאי שתמיד יהיה לך רב – עשה לך רב, ותמיד תשאל את הרב שלך מה טוב לך לעשות לפי המצב וכו', ורק כך תצליח באמת, כי הנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל.

** ונאספו שמה כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר והשיבו את האבן למקמה

שיהיה חלוקה במידה מדודה בין כולם כפי שנהגו!! וגם אם יקח פחות מהרגלה עדיין יחשדו בו!

ולכן נראה לתרץ, שאכן כבר לא היה צורך לשים מכסה כבד כל כך, כי כאשר יעקב אבינו הגיע היה ברכה במים והיה בשפע לכולם ולא היה צורך לשמור עליהם פן יחסר ואכן מיד ראו זאת כולם כי המים עלו לקראתו. ויתכן בדרך אפשר שגם בגלל שהמים שעלו לקראתו ממילא היה קל להסיר את המכסה ולהסירו כי המכסה צף על פני המים, וכך ראו כולם בחוש שיעקב לא חיסר מאום כי הברכה באה בגללו וגם נותרה לאחר שהשקה את צאן לבן, והגבורה שלו הייתה או ברחניות או כי ניגש להסיר את האבן לפני שידע שהמים כבר עלו לקראתו, ואולי היה זה כדרך הנס שהיה בפח השמן שלא התרוקן וילייע, וכפי שכתוב במדרש כדלהלן.

ויאסוף לבן את כל אנשי המקום

אמר לו צודק אתה שאכן בזכות יעקב יש לנו שפע ברכה, ובכל זאת מה אנחנו יכולים לעזור ולתרום בעניין שלכן קראת אותנו לאסיפה!! אמר להם רצוני לעכב את יעקב שימשיך לחיות כאן עוד שבע שנים, ויודע אני שהוא אוהב את רחל ובעבורה הוא יעבוד עוד 7 שנים, ולכן אני רוצה לרמאות את יעקב ולהחליף

כזה, מתברר לו האמת האמיתית שיש בורא עולם, ושכל הפסלים הם הבל הבלים, שאפילו על עצמם אינם מגינים מפני גניבה, **בצירוף כל הנזכר קודם** שזכה לראות במעלת התורה והקדושה שהשפיעה ברכה ברוחניות ובגשמיות, אם כן כל זה יכול היה לגרום לבן להתחזק ולהתגיייר, כפי שאיפתה הקדושה של רחל אמנו שדאגה לאביה.

ואכן יתכן שבשלב השיא שמכל הבחינות לבן ראה את הדרך הישרה והטובה והאמיתית לבן הושפע לטובה ואכן התחיל להתחזק עד כדי כך שהשתכנע מהמוסר של יעקב ומהאמת של יעקב, והזכיר שם הויה כיהודי מאמין.

ואולי בגלל התחזקותו אמר לבן: "הבנות בנותי והבנים בני והצאן צאני וכל אשר אתה ראה לי הוא ולבנתי מה אעשה לאלה היום או לבניהן אשר ילדו", וכי שלו הם הרי יעקב עבד עבורם!! אלא לבן התעורר בתשובה וחשב בעצם הוא יהיה סבא קדישא של כל עם ישראל וממילא הכל יהיה שייך ומחובר לי אם אכן אהיה חלק מעם ישראל.

אבל היות ולבן היה רשע ורמאי, לכן בדיבור השני שלו כבר התקלקל והזכיר שם שמים קדוש יחד עם שם חול של עבודה זרה "אלוקי אברהם ואלוהי נחור" – שיתוף של עבודה זרה יחד עם ה'!!! אבל ברמאותו סיים ב"אלו-הי אביהם" שיש מחלוקת אם זה שם קדוש או טמא של עבודה זרה, שהרי תרח חזר

ללמדנו, שנותנים לאדם משמים הזדמנויות פז להתחזק ולפתוח דף חדש ולחיות נכון ובהצלחה את שארית חייו, אבל האדם ששקוע בתאוות קשות מנעוריו יהיה לו מאוד מאוד קשה לנצל את ההזדמנות הפז ולחזור בתשובה ולהתחזק, וגם אם הוא יתחזק רוב הסיכויים שהחזוק לא יחזיק מעמד לאורך ימים, למרות שביראת שמים עצומה מתוך יראת הרוממות אפשר להתעלות למרות הכל!!!

ולכן, יהודי יקר אנא התגבר על התאוות ואל תתמכר לתאוות, כי הם יעצרו אותך כשתרצה להתקדם ולהתעלות, וכמה חבל שבגללם לא תצליח להתעלות אוי כמה כואב הלב, אוי כמה עצוב!!! זה להבדיל כמו שתקבל חדר מלא בדולרים ובגלל פזרנותך תשכח את הקוד ולא תצליח לעולם לפרוץ לחדר!!! אז קדימה תמיד ובכל מצב תרסן את התאוות ושלט אתה בהם ולא הם בך, ובפרט בזמני חיזוק עליך לעקור מהשורש את התאוות בכדי שתצליח בהתעלות אמן ואמן.

ויען יעקב ויאמר לבן מה פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי

כפי שכתבתי קודם שלכאורה ליעקב היה מותר לגנוב מלבן כי לבן רימה אותו וגנב אותו, ואדם עושה דין לעצמו במקום שיש הפסד, ולמה יעקב לא עשה זאת!!? **ונראה**, שהיות ולבן היה חכם ורמאי אם יעקב היה גונב ממנו הוא היה מוציא שם רע ליעקב אבינו והיה חילול ה' גדול מאוד. כמו כן במקום שיש סכנה גדולה לרוחניות כמו אצל לבן הרשע, שם צריך זהירות רבה ביותר לא לשנות מדרך הישר מכוח היתר, כי זה יכול להיות פתח לפול למטה עוד ועוד כאילו יש היתר, בפרט שנמצאים אצל

ללמדנו זאת, שאת כל ההיתרים חייבים לבדוק טוב לאיפה זה יביא אותנו, כי יש מצבים שזה יכול להביא אותנו לירידה בריצונות ובאש הקודש, ולהביא אותנו לקרירות וגם להיות נבל ברשות התורה ובסוף ליפול לחטאים גמורים רח"ל.

לכן כדאי שתמיד יהיה לך רב – עשה לך רב, ותמיד תשאל את הרב שלך מה טוב לך לעשות לפי המצב וכו', ורק כך תצליח באמת, כי הנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל.

** ונאספו שמה כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר והשיבו את האבן למקמה

יעקב אבינו תמה הרי עוד היום גדול מדוע מתבטלים הרועים הממתינים שעות מיותרות, ואז הסבירו לו שהאבן כבידה ורק כל הרועים יחד יכולים להוריד את האבן, ולכן מתעכבים שעות עד שכל הרועים יגיעו, ולמה עשו כך?? אלא ההסבר הוא, כי היה קצת מים ולא רצו שאחד הרועים יקח יותר מים ממה שמגיע לו ויחסר לאחרים, לכן הניחו אבן כבידה שכולם יהיו בעת חלוקת המים, ע"פ הסברו של הרב הירש.

אומנם כאשר יעקב הוריד את האבן, לא כתוב שהחזירה למקומה, ולמה?? או שחייכה שכל הרועים יחזירו את האבן הכבדה בסיום שאביהם, אבל עדיין קשה כפי שהקשה הגאון הרב אליהו פרידלנדר שליט"א שמדוע אין חשש גדול במה שהשקה יעקב את צאן לבן תכף ולא המתין לבא כל הרועים

כתב הילקוט שמעוני שלבן מכוונה לבן הרמאי כי רימה את כל אנשי מקומו, ולא רק בגלל שרימה את יעקב אבינו, וכך מספר המדרש, "ויאסוף לבן את כל אנשי המקום ויעש משתה", אמר להם יודעים אתם שהיינו דחוקים במים וכיון שבא יעקב הצדיק התברכו המים בשפע.

וטהר לבנו - ויצא

שיתברר ליעקב הרמאות לא יהיה לו פתחון פה עליהם שהם שותפים ברמאות, כי יטענו לו **רמזנו לך בחתונה** כששרנו בקול "לאה היא", וכביכול אשמתך היא שלא ניצלת את עזרתנו לך, וצדיקים אנחנו, וכל זה נכלל ברמאות שהם **רימו את יעקב רק הם מרגישים צודקים וצדיקים**.

ולכן שמו לבן הארמי כי לא רק רימה את יעקב אבינו ולא רק רימה את כל תושבי המקום, אלא גם הפך את כל תושבי עירו לרמאים מהזן הגרוע ביותר שמרגישים עוד צדיקים וישרים!!!

ולאחר מכן ראיתי **בש"ך** על התורה שלבן רצה לנצל את יעקב שיעבוד לו בחינם ולא יבקש שכר לכן נתן לו חודש שלם אוכל ושתיה, ולאחר מכן דיבר עמו חלקלקות "הכי אחי אתה ועבדתי חינם", שלבן רצה לגרום ליעקב להבין שאין לו זכות לבקש משכורות כי הוא משפחה כאח ודרך משפחה להתנדב בחינם, וככה רצה לגנוב את יעקב בצורה יפה ומכובדת, האמת זה נשמע קצת מוכר, כמה עלינו להיזהר!!

אגב כשיעקב דרש את אשתו להתחתן עמה דיבר בלשון זולה וכפי שרש"י כותב שאפילו קל שבקלים לא מדבר כך "הבה את אשתי וגו'!!! ואולי אם רמאי ותחמן כמו לבן הרמאי צריך להגיד את השקר הכי טוב,

וכפי שאבי הרב שלום ריינר זכרונו לברכה היה רגיל לומר: **השקר הטוב ביותר זה האמת!!** ובוודאי עם שקרן ורמאי **כלבן** צריכים לומר את האמת החדה והברורה בלי צעצועי לשון!!

ולכן יעקב אבינו מסר נפשו בעבודתו ללבן למרות שיתכן שאפילו עבד לא עובד במסירות כפי שיעקב אבינו עבד ופעל בכל זאת יעקב אבינו לא רצה לרגע לתת ללבן הרגשה שהנה גם יעקב אבינו נדבק ברמאות שלבן הרשע הדביק בה את כל אנשי מקומו, ולכן פעל ביושר במסירות נפש לפני ולפנים משורת הדין רק כדי למנוע לזות שפתיים מלבן הרשע, ולמרות שליעקב היה את כל הסיבות שבעולם לחסר מממון לבן כדברי בן ננס: "שלי אני נוטל", בכל זאת יעקב לא חיפש להיות צודק בדין, אלא חיפש להיות נקי מהשתייכות פסולה עם לבן, ועד כדי כך יעקב יצא נקי ושלם גם בעיני לבן, שלעתיד לבוא יבא לבן ויעיד ביעקב שלא נחשד על הגזל ע"ג.

וכך בדיוק פועל היצר הרע וכדברי הזוהר ח"א קל"ו "אחות לבן - אחות יצר הרע", כי היצר הרע מסובב את האדם ברמאות ומפתהו לעבור עבירות ועוד מצדיק לו את הרע וממתקו ונותן לו הרגשה שלמרות החטא הוא פעל כראוי ועל פי הצדק, שביטולה זה היא קיומה, ועת לעשות לה' הפרו תורתך, ועוד הופך לו בטענות שונות ומשונות את העבירה למצווה ולשם שמים ממש, כאותו תלמיד שטיהר את השרץ ב150 טעמים!!

סולם יעקב – יעקב לא רצה לעלות בסולם

אבל יעקב רצה שלא יהיה נהמא דכיסופא שעם ישראל יתביישו שנהנים בלי מאמץ, לכן רצה יעקב שעם ישראל יקבל כביכול עד כמה שאפשר את הטובה ואת הגאולה בדרך של שכר על עמלם, והחטאים ימחקו על ידי צער הגלות, וכל זה מתוך השתדלות לפחות של חלק מעם ישראל בניקיון החטאים, והתעלות מתוך הניסיונות הקשים והמרים שהיו בגלות.

הגנת יעקב מפני עשו אצל הרשע עשו – איזה סוג הגנה זה?? שיעור בפוליטיקה??

ואכן הכל פעל כשורה, אבל ברגע שיעקב פנה ללכת מלבן והעשירות התרוקנה מלבן, ממילא לבן הרשע נהפך לאויב ורצה להרוג את יעקב וכל יוצאי חלציו כי כבר אין לו חפץ בהם. ומדעים שלמרות שמשך 20 שנה!! לבן הרשע קידם את יעקב לדרגות עצומות בקדושה וביראת שמים ודקדוק הלכה, כל זה נמחק כשנגמר לו האינטרסים האישיים שלו, לכסף!!!

וככה זה בפוליטיקה אי אפשר לסמוך על רשע שמבטיח ועוזר ועוזר בעבר, כי הכל אצלו זה אינטרסים צרים, וברגע שירגיש שאין לו חפץ בדך הוא ינסה להשמיד אותך עם כל מה שעזר לך להקים לתפארת הכל לפח.

ואכן פרשה זו היא דרך חיים לדורות איך עלינו לנהוג עם הגויים, וככתוב במדרש רבה עה"ט שרבי ינאי היה לומד פרשת וישלח לפני שנפגש עם הרומאים, ואכן חייבים דעת תורה והרבה רחמי שמים!! לדעת מתי להתחבר כביכול ומתי לברוח כפי שיעקב קיבל ציווי מאמו שצפתה הכל להתחבר כביכול עם לבן הרשע, ומצד שני בזמן הנכון יעקב קיבל בזמן הנכון והראוי שכבר לא היה תועלת רק סכנה, ציווי מה' לברוח וגם היה צריך וקיבל הרבה רחמי שמים.

זה מה שכתב רש"י: **ולא למדתי מדרכי הרעים, שלא עבדתי את ה' מתוך אינטרס כלשהוא אלא רק לשם שמים בלבד, ולא כלבן הרשע שפעל לקדמני ביראת שמים אך ורק לשם אינטרס גופני וחומרי.**

את רחל בלאה, והיות ואני מפרד שמא אחד מכם יגלה סוד זה על כן אני רוצה שכל אחד מכם יתן משכון לערבות שלא יגלה סוד זה. **ולבן** לקח את כל המשכונות ומכר אותם ובכסף קנה את כל צורכי החתונה, ובחתונה אנשי המקום שרו לאה היא, ומסיים המדרש שלמחרת החתונה נאלצו אנשי המקום לשלם לקונה על פדיון משכונם, וזה הרמאות של לבן שרימה גם את אנשי מקומו.

ולכאורה לא מובן מדוע לא תבעו אנשי המקום את כספם מלבן, מדוע כולם קיבלו את ההפסד כמובן מאליו!!? אלא יתכן שלבן בחומתו וברמאותו הכניס אותם למלכודת, שבהתחלה הוכיח להם עד כמה כסף הם מרוויחים משהות יעקב הצדיק במקום, וממילא מגיע ללבן שכר על כך, אבל לבן לא דרש מיהם תשלום ישירות כי אז היו לפחות כמה מהם מתווכחים עמו ויטענו לו אם כבר השכר ינתן ליעקב ולא לך, לכן הוא הוציא את התשלום שברמאותו החליט שמגיע לו בחכמה ובעורמה.

כי גם כשקלטו שעקץ אותם הם עדיין התביישו לדרוש ממנו חזרה את הכסף, כי הם בעצמם הודו לו שהם מרוויחים הרבה כסף ושעות עבודה בזכות שהות יעקב במקום, ולכן עדיין הפסדם על המשכון הינו הרבה פחות מהרווח שנהנו מיעקב.

ומלבד זאת הם היו שותפים עמו לתרמית ולשקר ואין להם פה לטעון נגדו איפה היושר??! ובפרט שהם גם ברמאות ניסו לגבות את עצמם כששרו בחתונה לאה היא, שאם לאחר

יעקב אבינו מסר נפשו בעבודתו ללבן למרות שיתכן שאפילו עבד לא עובד במסירות כפי שיעקב אבינו עבד ופעל בכל זאת יעקב אבינו לא רצה לרגע לתת ללבן הרגשה שהנה גם יעקב אבינו נדבק ברמאות שלבן הרשע הדביק בה את כל אנשי מקומו, ולכן פעל ביושר במסירות נפש לפני ולפנים משורת הדין רק כדי למנוע לזות שפתיים מלבן הרשע, ולמרות שליעקב היה את כל הסיבות שבעולם לחסר מממון לבן כדברי בן ננס: "שלי אני נוטל", בכל זאת יעקב לא חיפש להיות צודק בדין, אלא חיפש להיות נקי מהשתייכות פסולה עם לבן, ועד כדי כך יעקב יצא נקי ושלם גם בעיני לבן, שלעתיד לבוא יבא לבן ויעיד ביעקב שלא נחשד על הגזל ע"ג.

וכך בדיוק פועל היצר הרע וכדברי הזוהר ח"א קל"ו "אחות לבן - אחות יצר הרע", כי היצר הרע מסובב את האדם ברמאות ומפתהו לעבור עבירות ועוד מצדיק לו את הרע וממתקו ונותן לו הרגשה שלמרות החטא הוא פעל כראוי ועל פי הצדק, שביטולה זה היא קיומה, ועת לעשות לה' הפרו תורתך, ועוד הופך לו בטענות שונות ומשונות את העבירה למצווה ולשם שמים ממש, כאותו תלמיד שטיהר את השרץ ב150 טעמים!!

פרשה הקודמת הארכתי במדרש תנחומא שיעקב לא רצה לעלות בסולם – כי לא האמין להבטחת ה' שעם ישראל לא ירדו, ולכן נענש שעם ישראל יהיו בגלות, ויתכן שבהבטחת הקב"ה שאם יעלה בסולם לא ירד, הכוונה שאכן לא יהיו חוטאים בעם ישראל או שיזכו לכל טוב גם בלי עבודת ה',

כתוב באור החיים הקדוש בסוף פרשת תולדות שרבקה שלחה את יעקב ללבן הרשע כהגנה מפני עשו הרשע שאם יבוא עשו להלחם ביעקב אזי לבן יגן על יעקב, וזה מדהים שאצל לבן היה הגנה ליעקב מעשו!! וכי כוחות טומאה הגנו על כוחות קדושה?? וכי כביכול עשו כוחות הטומאה קואליציה עם יעקב וכך היה הגנה ליעקב מול רשע אחר – עשו??

עוד יש לעיין, מתי התקיים "ארמי אובד אביי"? מתי ביקש לבן לעקור את הכל?? ומצאתי תשובה לכך ברש"י דברים כ"ו לעקור את הכל: כשרדף אחרי יעקב, ויוצא לפי זה שרק אז עם תום 20 שנות חייו יעקב עם לבן רק אז ביקש לבן לעקור את הכל, וכל כך למה?? ואיך יתכן שקודם לבן שהוא יצר הרע כמובא בזוהר ח"א קל"ו א' ניסה להרוג את יעקב, ומה גם שיעקב טוען לעשו שהיה ניסיון עצום לחיות עם לבן 20 שנה ובכל זאת לשמור את כל התרי"ג, ומדוע לא נחשב ניסיונות אלו לארמי אובד אבי – וביקש לעקור את הכל??

אלא התשובה פשוטה היא, לבן אהב כסף והמון כסף, וברגע שקלט שיעקב הצדיק מביא ברכה לעיר וללבן ממילא ולכן לבן שמר שלא יהרגו את יעקב, ולא עוד אלא לבן רצה שיעקב ישאר צדיק, כי אם יעקב יתקלקל אצל לבן ממילא כבר לא תהיה ברכה בזכות יעקב. ודווקא בגלל שלבן היה אוהב כסף, לכן חשב לגרום ניסיונות קשים מאוד ברוחניות ליעקב כך שיעקב ימסור נפש להתקדש ולשמור על כל התרי"ג במסירות נפש מדהימה, וכך יעקב יהיה צדיק גדול יותר וכך יתרבה הברכה והעשירות בבית לבן.

וטהר לבנו - ויצא

כל עכבה לטובה – כל מה שאדם עושה לעצמו הוא עושה

יעקב עם לאה, היה עליה להמתין עוד מספר שנים עד לאחר לידת כל בני לאה.

אם כן מלבד החסד העצום והמסירות נפש שעשתה רחל כשעזרה ללאה ומסרה לה את הסימנים, היא בעצם עזרה גם לעצמה שלא תהיה עקרה יותר מ7 שנים.

אילו לבן לא היה מרמה את יעקב, ולא היה מחליף את רחל בלאה, אם כן יתכן שרחל הייתה מתחנתת ראשונה ולא הייתה מתחנתת רק לאחר 7 שנים נוספות, רק אחרי שיעקב יעבוד עבורה עוד 7 שנים, ואם כן היה על רחל להמתין לבנים הרבה יותר מ7 שנים, כי מלבד המתנה של 7 שנים עד החתונה של

יצף ה' ביני ובינך, אם תענה את בנתי ואם תקח נשים על בנותי ראה אלקים עד ביני ובינך

עוד נשים – והוא עצמו החטיא את עם ישראל בבנות מואב, והוא עצמו קבע שיצף ה' – מלשון מצפה כאמור בפרשה.

לדעה בגמרא שבלעם זה לבן, אם כן מובן שהפילו אותו כשריחף באויר ע"י כח הציף ששם ה' חרות בו, כי הוא עבר על הברית שיעקב לא יוסיף

ויפגע במקום - תפילה

בכוונה תחילה ובעצם ללכת למקום סכנה ולהתפלל שם, ולכאורה אם התירו לקצר מפני הסכנה, א"כ בפשטות יהיה אסור ללכת להתפלל דווקא במקום סכנה, לכן אין ללמוד מתפילת יעקב זו תפילה חובה.

ומ"מ עדיין קשה, איך התיר יעקב לעצמו להסתכן בעבור תפילה? והתיר תלמידי היקר מאווד אליהו שנקר ני"ו ממצוייני כיתה ח' ת"ת תורת אמת ב"ב, שאכן הייתה סכנה ליעקב אבינו לחזור מחרן לארץ ישראל, אבל זה היה רק סכנה של איבוד הגוף, שמא ירצחנו עשו, אבל כשהגיע לחרן הרגיש שסכנת לבן חמורה ומסוכנת יותר מסכנת הגוף, כי אצל לבן יש סכנה רוחנית, וכפי שהארכתי כן בתחילת הפרשה.

וזה מזכיר לי את המשפט המפורסם שאמר מרן שר התורה בתחילת הקורונה, "לסגור את התלמודי תורה זה סכנה גדולה יותר", וישנם אנשים שלצערי לא התעמקו כראוי בדקדוק לשון מרן שר התורה, וישנם שדיברו סרה רח"ל, שהרי מדויק במפורש בדבריו שסכנת הקורונה סכנה היא, ולא חס ושלום זילזל בה מרו חלילה, אלא שטען שהסכנה הרוחנית של סגירת הת"ת סכנה גדולה יותר מסכנת הגוף, ובסוף כולם פתחו כדעתו, אבל בזיהרות כפי שיעקב אבינו שם אבנים הגנה לראשו.

למה תפילת ערבית רשות?!! אם התפילות כנגד תפילת האבות?!! ואולי כי תפילת יעקב בא הפתעה כי בהתחלה לא חשב להתפלל במקום שהתפללו אבותיו, ורק כאשר עבר חשב איך יתכן שהוא לא יתפלל במקום שהתפללו אבותיו, ונעשה לו נס והקב"ה הקפידו לאותו מקום, והיות ותפילה זו באה ליעקב בהתנדבות שחזר בגלל קבלה טובה שבאה עליו, לכן ערבית היא תפילת רשות, ולא בגלל שקלה היא חלילה, אלא שעלינו להידמות להתנדבות התפילה באיכות כפי שתיקנה יעקב, שהתנדב לחזור ולהתפלל במקום משובח לתפילה, מקום שהתפללו בו אבותיו.

ואין זה דבר פשוט כלל, שהרי הוא היה במנוסה ובבריחה מעשו הרשע ושליחיו, וסכנה היה לו לחזור שוב לארץ ישראל בשביל תפילה, לכן זו תפילה התנדבות מיוחדת במינה, וכך עלינו להתפלל תפילת ערבית בהתנדבות ובחשק מושלם כמתנה להקב"ה.

ויתכן עוד, שהיות ויעקב חזר מחרן ששם הוא יהיה מוגן מפני עשו ככתוב באור החיים הקדוש שלבן ילחם עמו נגד עשו, ובכל זאת יעקב אבינו חזר לארץ ישראל שהוא מקום סכנה עבורו מפני עשו ושליחיו, וכל זה מפני שחשקה נפשו להתפלל במקום בו התפללו אבותיו, ולכאורה קשה שהרי אין לנו רשות להסתכן

וכל אשר נתן לי עשר עשרנו לך

עשר עשרנו לך, למי נתן המעשרות?!! ואולי לשיבות שעשה כפי ששלח את יהודה להורות לפניו להקים ישיבה, כשם שאברהם אבינו נתן מעשרות לשם שהוא מלכי צדק כי הייתה לו ישיבה מלבד תרומה כי היה כהן

חוצפת בני לבן – והסיבה ליעקב לברוח

אבל בכל זאת קשה מדוע יעקב לא נהג לגמרי כאברהם, ולא אמר שאין רצונו להנות מהכסף שאמרו בני לבן וטענו במפורש שלבן העשיר את יעקב?!! ויתכן שהיות ויעקב אבינו נדר והתחייב לתת מעשר מכל נכסיו, לכן היה אסור לו לוותר מנכסיו ולתתו ללבן, כי כך יתבטל מהם המעשרות, ומה שיעקב נתן לעשו מתנות, שם היה פיקוח נפש ועל מותר להפסיד ממעשר, ויתכן שלבן יעקב נתן לעשו טיפה מן הים מעשירותו כפי שיתבאר בפרשת וישלח בס"ד.

וישמע את דברי בני לבן לאמר לקח יעקב את כל אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה: כפיות טובה של בני לבן שנולדו בזכות יעקב, שרכלו עליו בגלל תאוות ממון ובחוצפתו טענו שבזכות לבן יעקב נהיה עשיר, וזה שבר את יעקב שהחליט לברוח ולהפרד מלבן, כדרך שאבי זקנו אברהם לא רצה שמלך סדום יאמר אני העשרתי את אברהם.

מלא שבוע זאת – אשר ברא ששון ושמחה חתן וכלה, נוסח הברכה

חידוש נפלא על 7 ברכות שהגעתי אליו בזכות שותפי הצדיק הבחור המשותק הגאון הצדיק רבי רפאל ישראל פלדמן שליט"א

את הנישואין ברגל ימין, מתוך ששון ושמחה, ושהשמחה ביחד יהיה עמוד התווך של חייהם יחד, ואכן אם החתן והכלה ינהיגו ביתם בשמחה תמיד, ההורים יהיו בשמחה תמיד יזכו לכל 8 ברכות הכתובים בהמשך הברכה.

וכמו כן, אם בנם יוולד לתוך בית שתמיד שוררת בו שמחה משני ההורים, אזי יזכה הבן לאהבת תורה ולעבוד את ה' מתוך שמחה, ולא יסור מדרך התורה, כי רואה שחיי תורה ומצוות מתוקים הם, כי רואה בביתו בית של תורה מלא שמחה, ויבין שלמרות כל הקשיים ודוחק הפרנסה, בכל זאת החיים בבית מלאים שמחה, כי יש שמחת התורה ושמחת עבודת ה' התמימה.

בברכת 7 ברכות בברכה אחרונה מברכים: אשר ברא ששון ושמחה, חתן וכלה, גילה רינה זיצה וחדווה, אהבה ואחוה ושלום ורעות.

והנה יש בתחילת הברכה יש 2 לשונות של שמחה, ולאחר מכן נכנס המילים "חתן וכלה", ולאחר מזה יש עוד 8 לשונות של שמחה, וקצת תמוה סדר ונוסח וחלוקת המילים בברכה?!!

ויתכן, 8 לשונות שמחה, שנכתב אחרי "חתן וכלה" רמוז בזה שיזכו ללידת זכר, ולשמחת הברית ביום השמיני, כי עיקר הנישואין בישראל זה בכדי שנוכה לגדל בנים ובני עוסקים בתורה ובמצוות. וגם 2 לשונות השמחה שמצאנו בתחילת הברכה, בא לרמז שגם החתן וגם הכלה שניהם חייבים להתחיל

ורצוני להקדיש מאמר זה, לעילוי נשמת דודי הצדיק רבי משה שמחה בן ר' בנימין יהודה פרז'נסקי זצ"ל, שנפטר לפני כשבוע, ט"ז חשוון תשפ"א, שבניו מעידים עליו שכל ימי חייו לא התווכח עם אשתו, וכך הוא חניך את כל צאצאיו שלא מתווכחים אלא הבית מתנהל בכבוד באהבה ואחוה ושלום ורעות מתוך שמחה, למרות שדודי רבי משה שמחה סבל מעוני רוב ימיו.